

DE *Landeigenaar* IN VLAANDEREN

BELGIË - BELGIQUE
P.B.
3990 PEER
12/3118

DRIEMAANDELIJKS // FEBRUARI - MAART - APRIL
LANDELIJK VLAANDEREN VZW // NR. - 63

Decreet Landinrichting
Bosgroepen en Regionale
Landschappen naar de provincies

dossier Politiek memorandum

Landelijk Vlaanderen

Politiek Memorandum

*Secretaris-generaal,
Christophe Lenaerts*

Dit jaar is een verkiezingsjaar. De kies-hetze is in volle glorie gestart. Ook Landelijk Vlaanderen neemt deel aan het animo van de verkiezingen. Met de zesde staatshervorming worden vele bevoegdheden overgeheveld naar de gewesten. Uw vereniging heeft al heel wat moeite gedaan en veel tijd geïnvesteerd om hieruit positieve evoluties te genereren voor de private eigenaars. Zoals u in vorige Landeigenaars hebt kunnen lezen, zijn we actief betrokken bij vele van de nieuwe decreten en uitvoeringsbesluiten. Dit werk gaat onverminderd verder. Onze voorzitter is op vele vergaderingen aanwezig om "onze" standpunten te verdedigen. Dit werpt regelmatig vruchten af, maar soms worden we nog niet gehoord. Vandaar dat we het belangrijk vinden om naar de Vlaamse

politieke partijen een duidelijke boodschap te sturen met standpunten waar wij achter staan en voor vechten. In dit nummer kan u ons volledig Politiek Memorandum vinden, dat naar de Vlaamse politieke partijen gestuurd werd, alsook een opiniestuk van onze penningmeester, Alec van Havre.

Verder nodigen wij u graag uit op onze Algemene Ledenvergadering op dinsdag 10 juni 2014 in het Kasteel de Renaissance in Oostmalle. Het thema dit jaar is ook volledig in het kader van de verkiezingen van 25 mei en ons Politiek Memorandum. Op de Algemene Ledenvergadering gaan we hierover een debat aan met verschillende mensen uit het platteland.

Marleen Evenepoel, administrateur-generaal van het Agentschap voor Natuur en Bos, zal ons voorafgaand aan het debat een uiteenzetting geven over het nieuwe natuurdecreet, en vervolgens zelf ook deelnemen aan het debat.

Het programma biedt de mogelijkheid deel te nemen aan een begeleide wandeling op het domein Heihuyzen, waar in het kader van Natura 2000 in 2011 een Quick Win werd gerealiseerd.

De agenda vindt u op de achterkant van deze Landeigenaar.

*Christophe Lenaerts,
secretaris-generaal
Landelijk Vlaanderen*

Memorandum van Landelijk Vlaanderen ter gelegenheid van de verkiezingen van mei 2014 voor het Vlaams Parlement

De vereniging Landelijk Vlaanderen vzw vertegenwoordigt Vlaamse private land-, bos- en natuureigenaars en ijvert voor het private ondernemerschap op het platteland en een actieve medewerking met de overheid vanuit een multidisciplinaire visie.

De honderdduizenden versnipperde terreinbeheerders, klein en groot, zijn organisatorisch niet gestructureerd zoals andere openruimte-actoren – landbouworganisaties en natuurverenigingen –, worden enkel marginaal gesubsidieerd voor bos en waren vroeger niet betrokken bij het beleidsoverleg.

Nochtans bezitten zij meer dan 600.000 ha of 60% van de open ruimte waarvan 100.000 ha privaat bos, 50.000 ha private natuurgebieden en 450.000 ha

landbouwgronden onder verschillende vormen van gebruik, waarvan 70.000 ha graslanden voor paarden. Op al die gronden betalen zij wel de grondbelasting.

Die beheerders zijn trots op hun persoonlijke inbreng die het platteland in Vlaanderen continu heeft getekend en het waardevol behoud door hun duurzaam beheer. Vele landgoederen en tienduizenden kilometers toegankelijke private wegen betekenen een belangrijke inbreng voor recreatie, landschapsgenot, biodiversiteit en erfgoedwaarden; in een woord: ecosysteemdiensten.

Hiervoor krijgen zij weinig compensatie of erkenning. Het beleid over natuur en platteland is zeer bipolair opgevat geweest en houdt met de dimensie landbezit en -beheer enkel marginaal rekening.

Voor zover de wet er niet anders over beschikt, hebben zij de bevoegdheid om de verantwoordelijkheid op te nemen van het private land-, bos- en natuurbeheer. Als geëngageerde rentmeesters zijn zij het eerste aanspreekpunt bij een doelgericht terreinbeleid om bij de uitoefening van hun rechten ook het algemeen belang te dienen. Deze specifieke dimensie overtreft loutere monetaire waardebeoordeling, consumptiegedrag en speculatie of nog exclusief genot of gebruik, waarmee gewoonlijk het eigendomsrecht geassocieerd wordt.

Met die beheerders in te schakelen draagt de maatschappij de kost van de ondersteuning van hun motivatie en van de rechtvaardige vergoeding van de erfdiensbaarheden opgelegd voor het algemeen belang. De hefboom is

dan hun kosteloze motivatie, beschikbaar om het beheer in het kader van het overheidsbeleid duurzaam uit te voeren op private gronden waarvan de verwerfingskosten vermeden worden. Een private pijler naast het beheer van aan te kopen overheidsdomeinen en van gronden te verwerven met overheidsfinanciën houdt het beleid betaalbaar des te meer als de economische dragers mede bevorderd worden.

In de laatste regeerperiode werd een kentering ondervonden in het natuurbeleid onder druk van de Europese richtlijnen. Zo kwam er een opportuniteit om de toegevoegde waarde aan te tonen van een volwaardige deelname van private beheerders aan het debat samen met anderen en zijn er deuren open gegaan.

De verwachting van de landbeheerders voor de volgende legislatuur is dat er verder gewerkt wordt aan het opnemen van de private pijler in het beleid van andere beleidsdomeinen. Dit betekent daar ook meer gelijkberechtiging, een plaats in de regelgeving, in de instrumenten en in het overleg.

Zo kunnen die private actoren overal in de open ruimte volwaardig hun rol spelen samen met andere actoren en kunnen zij, via hun organisatie, het beleid met hun kennis doeltreffender mede vormgeven, de efficiëntie en effectiviteit ervan mede verhogen en het debat verrijken met hun visies en standpunten.

Landelijk Vlaanderen werkt nauw samen met de bosgroepen en hun koepel en andere private openruimte-actoren en stemt met hen af voor coherente actie.

Hierna formuleert Landelijk Vlaanderen haar aandachtspunten voor het beleid onder de volgende legislatuur. ➔

Beste lezers,

Vooraan in deze editie kunt u ons Politiek Memorandum lezen, dat breed verspreid werd naar beleidsmaker en in politieke middelen. Ook de pers belichtte een deel van onze punten, wat toch wel duidt op het belang dat meer en meer wordt gehecht aan onze vereniging, en daarmee dus de private eigenaars-beheerders, en terecht. Wij verdedigen immers de belangen van de beheerders van 60% van de open ruimte in Vlaanderen! Wij hopen dat u het belang van onze vereniging visueel ondersteunt door opnieuw massaal in te schrijven voor onze Algemene Vergadering (zie achterzijde van deze editie).

Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen

Inhoud

Blz. 02	Politiek memorandum
Blz. 08	Standpunt van een privé-eigenaar
Blz. 12	Beheerovereenkomsten
Blz. 14	Landinrichtingsdecreet
Blz. 20	Investeringsubsidies Natuur
Blz. 22	Bosgroepen en Regionale Landschappen naar de provincies
Blz. 26	Forum for the Future of Agriculture – editie 2014
Blz. 28	Zoekertjes en ledenevents
Blz. 30	Activiteiten van leden: De Zwarte Specht
Blz. 32	Uitnodiging Algemene Ledenvergadering 2014

Colofon

De Landeigenaar in Vlaanderen is een uitgave van Landelijk Vlaanderen vzw | Lambermontlaan 410
1030 Brussel | tel. 02 217 27 40
E-mail: info@landelijkvlaanderen.be
www.landelijkvlaanderen.be
Hoofdredacteur en verantwoordelijke uitgever:
Christophe Lenaerts
Vormgeving: Gert Bogaerts
Realisatie: Valérie Vandenabeele
© Landelijk Vlaanderen vzw

Governance

Een aantal groepen actoren vult elkaar aan in het beheer van de open ruimte, soms in goede verstandhouding, soms met verschillende visies en hebben meestal politieke stempels.

De overheid en haar administratie nemen concrete beleidsbeslissingen zoals vergunningen, erkenningen, toelatingen en plannen die administratief behandeld worden door agenten (administratie, kabinetten, secretariaten). Sommigen hebben partijgebonden politieke mandaten of bekleden functies in de organisaties van die actoren.

- > **Landelijk Vlaanderen vraagt deontologische regels waarbij overheidsagenten kenbaar maken als zij een bestuurdersfunctie uitoefenen ergens in een private vereniging die op het terrein actief is, subsidies of erkenningen aanvraagt of aan een beleidsoverleg deelneemt en als ze politieke mandaten uitoefenen. Deze transparantie is nodig voor een beleidsvoering in vertrouwen.**

Gebiedsgerichte initiatieven

De overheid of andere actoren nemen allerlei initiatieven om in zelf afgebakende gebieden geplande multiactoren terreininrichting en -beheer, inclusief recreatie, te ontwikkelen. De rechtsbasis van die initiatieven is niet altijd duidelijk. Overlappenden en gediversifieerde procedures maken het voor terreinbeheerders onmogelijk om de juiste draagwijdte of context ervan in te schatten en hun medewerking te verlenen wanneer ze daarvoor gesolliciteerd worden. Er bestaat een indruk van overlappenden en ongecontroleerde tussenkomstijver.

Verschillende Vlaamse beleidsdomeinen starten zo hun eigen 'integratie-initiatieven' zonder duidelijk 'masterplan'. Voorbeelden van mogelijke cumulaties zijn: landinrichting, natuurinrichting, ruilverkaveling, sigma, RUP's en uitvoeringsnota's, strategische projecten, natuurrichtplannen, managementplannen, park- en stadsbossen, LIFE-projecten, ad-hoc-initiatieven, erfgoedrichtplannen, raamkkoorden, regionale parken, natuurparken, pilootprojecten, gebiedsvisies, acties van Regionale Landschappen, van Provincie, ...

- > **Landelijk Vlaanderen vraagt een afstemming van deze initiatieven met duidelijke bakens wat betreft hun toegevoegde waarde, juridische basis, doelstellingen, procedures, instrumenten, financiering, rechtsgevolgen, inspraak, communicatie en draagvlakvorming. Een gebiedsgerichte monitoring evalueert de coherentie van alle gebiedsgerichte initiatieven.**

Landpacht

De zesde staatshervorming zal van de federale pachtwet een gewestelijke materie maken. Een aantal knelpunten ondermijnt nu de motivatie van eigenaars om gronden nog in pacht te geven. Vele ingewijden bevestigen dat een aanpassing van de wet aan de hedendaagse noden en omgeving wenselijk is.

De uitgangspunten hiervoor zijn:

Het geloof in landbouw als belangrijke economische drager volgens een moderne en duurzame landbouwbedrijfsvoering.

De ter beschikking stelling van grond vrijwaren voor actieve en wetmatige landbouw, vooral jonge landbouwers, door het motiveren van de grondeigenaars, het oplossen van knelpunten en het vermijden van onzekere situaties op het terrein.

De eigendomsrechten respecteren, de transparantie van het feitelijk grondgebruik en de vrijwaring van de kwaliteit van de gronden verzekeren.

Landelijk Vlaanderen stelt voor:

- > **Motivatie dankzij een aangepaste pachtprijs.**
- > **Nieuwe wettelijke gebruiksformules die een win-winsituatie voor de verpachter en de pachter betekenen en het verpachten aanmoedigen.**
- > **Een schenking en erfenisfiscaliteit op verpachte gronden in lijn met deze voor landbouwbedrijfs-overdracht.**
- > **Geen oneigen gebruik en onzekerheden bij pacht.**
- > **Transparantie in de relaties, ecologische clausules en een oplossing voor knelpunten.**
- > **Landelijk Vlaanderen vraagt een modernisering van het pachtbeleid als gevolg van de staatshervorming, inclusief een goed overleg met de organisaties van verpachters en pachters, rekening houdend met de uitgangspunten en de voorstellen.**

Erfgoed

Het nieuw erfgoeddecreet voert een aantal positieve punten in. Het gebrek aan vooroverleg bij een bescherming met de gevestigde private beheerder

die zijn goed soms sinds generaties beheert en het door en door kent wordt als een ernstig negatief knelpunt ondervonden.

Er wordt desgevallend geen rekening gehouden met zijn kennis en visie: de beschermingsdoelstellingen en de voorschriften worden hem opgelegd. Daarna is hij onderworpen aan talloze verplichtingen en toelatingen, krijgt hij bij werken een voorwaardelijke premie en wordt hij bedreigd door een lange reeks handhavingsmaatregelen.

> Landelijk Vlaanderen vraagt een degelijk individueel overleg met de beheerder alvorens privaats erfgoed te beschermen; met respect voor eigendom en opbouw van draagvlak, ondersteund door een structureel overleg met de doelgroep.

Bosfinanciering

Het Europees landbouwgebonden ELFPO-budget (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) is jaarlijks ca. € 14,4 miljard, waarvan ca. € 5,4 miljard (37%) voor de Europese bosbouw. In de EU27-landen is er 157 miljoen ha bos of ca. 44,3% van de totale oppervlakte. Bos krijgt dus een financiering evenredig met de oppervlakte vanuit de ELFPO-fondsen, die 90% van de bosbouwfondsen betekenen.

PDPO (Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – vertaling op Vlaams niveau van ELFPO) is gericht naar landbouw, bosbouw en plattelandsontwikkeling. Landbouw- en bosbouwgebruik dekken ongeveer 800.000 ha (160.000 ha bos- en 640.000 ha landbouwgebruik). Het deel bos is dus 20%.

Indien bosbouw in Vlaanderen een budget vanuit ELFPO volgens het oppervlaktepercentage conform het Europese gemiddelde zou krijgen, dan zou dit jaarlijks ca. € 53 miljoen betekenen.

Het voorziene PDPO III-budget bedraagt jaarlijks ca. € 287,7 miljoen. Indien de bosbouw, die 20% van de oppervlakte beheert en die aanspraak kan maken op PDPO-fondsen, een evenredig budget zou krijgen, dan is dit ca. € 57 miljoen of, na aftrek van het budget plattelandsontwikkeling, ook € 53 miljoen.

In de Vlaamse PDPO-strategie, krijgt de Vlaamse bosbouw echter een bedrag van ca. € 3 miljoen. Dit is een jaarlijks tekort van € 50 miljoen.

> Landelijk Vlaanderen vraagt een financiering van de bosbouw volgens de Europese normen, gezien enerzijds het belang van bos voor ecologische en milieudoelinden en anderzijds het feit dat het Europees landbouwbeleid zowel de bosbouw als landbouw betreft.

Bosoverleg en houtproductie

De samenvoeging van 'natuur' met 'bos' betekent dat de bossector niet meer als een aparte sector wordt behandeld en bos geen specifieke ruimtelijke bestemming krijgt. De bosactoren worden verondersteld volwaardige natuurbeheerders te zijn samen met andere terreinbeheerders naast de natuurverenigingen. Specifieke ruimtelijke doelstellingen voor bos zijn niet meer pertinent in het breder kader van geïntegreerd beheer.

De traditionele bipolaire visie over landbouw en natuur is deels overbrugd bij

de opbouw van het IHD-programma waar landeigenaars en bosbeheerders als volwaardige actoren erkend zijn. Natuurbehoud is niet meer een monopolie van natuurverenigingen maar wordt een gedeelde taak.

Bos is weliswaar multifunctioneel maar houtproductie is ook milieuvriendelijke economie met de onderliggende industriële sector, tewerkstelling en houtbevoorrading en heeft dus een atypische plaats in de gerelateerde ecosysteemdiensten.

Landelijk Vlaanderen vraagt:

- > Een volwaardige plaats voor de bosbeheerders als natuuractoren, maar ook als economische actoren in alle processen en domeinen van de open ruimte waar overleg nodig is.**
- > Een herijking van de ruimtedoelstellingen 'bos' in de nieuwe context.**
- > Een volwaardige plaats voor de onderliggende economische pijler die tevens duurzaam bosbehoud verzekert.**

Natuurbeleid

Het voorliggend nieuw natuurdecreet combineert natuur en bos in een efficiënter geheel dankzij een groter evenwicht tussen de actoren met een volwaardige plaats voor privaat beheer. Deze vooruitgang dient nog aangevuld te worden met een bijkomende decreetwijziging voor een volledige invulling van een coherent geheel. Dit is bevestigd in de overeenkomst ondertekend door alle partijen van het Vlaams overleg en de Minister voor de uitvoering van IHD en die dus op lange termijn moet aangehouden worden. ➔

Landelijk Vlaanderen

Een zuinig gebruik van financiële middelen betekent dat aankopen en voorkopen gefinancierd door de overheid subsidair blijven en gelden in geval privaat beheer niet voldoende is of in specifieke gevallen met gelijkberechtiging tussen de actoren (gelijke monniken, gelijke kappen) en na een doelmatigheidsanalyse. De budgetten kunnen meer naar ondersteuning van beheer en inrichting aangewend worden, eventueel met het vestigen van vergoede erfdiensbaarheden.

De ruimtedoelstellingen voor natuur en VEN werden bepaald zonder rekening te houden met Natura 2000 en de SBZ's. Gezien de huidige prioriteit voor IHD, zijn er overlappingen en inconsequenties.

Landelijk Vlaanderen vraagt:

- > **Het verderzetten van de voorliggende evolutie in het natuurbeleid met een verbeterd evenwicht tussen de terreinbeheerders waarbij doelmatigheid het verwervingsbeleid stuurt.**
- > **De oppervlaktedoelstellingen van het openruimtebeleid en de planologie aan te passen aan de activering van de verschillende actoren en aan de doelstellingen van Natura 2000.**

Ruimtelijke ordening

Al zijn de landbouwers zeer betrokken, het merendeel van de open terreinen zijn eigendom van terreineigenaars die er de belastingen op betalen. Het is dan ook normaal dat, met respect voor de gebruikers, ook die zakelijke rechthouders in de voorbereiding van de ruimtelijke planificatie en van het instrumentarium betrokken worden.

De ruimtebalans van het RSV is niet aangepast aan de nieuwe prioriteiten, de nu gekende doelstellingen Natura 2000, de combinatie van bos en natuur en de differentiaties in agrarische gebieden. Er ontstaan overlappingen en verwarringen met gebrek aan effectiviteit als gevolg.

- > **Landelijk Vlaanderen vraagt de landeigenaars in de ruimtelijke planningsprocessen verder te betrekken, hen nu ook op te nemen in de voorbereidende fasen van het desbetreffend openruimtebe-**

leid, naast de andere betrokken actoren (bv. AGNAS-programma-coördinatie) en de ruimtedoelstellingen te herijken met de nieuwe gegevens over de open ruimte.

Aanspreekpunt

Zonder gemotiveerde medewerking van private bos- en natuurbeheerders zijn de vereiste resultaten i.v.m. Europese richtlijnen niet haalbaar. Het nieuwe natuurdecreet voorziet nu in de nodige instrumenten en de beheerders moeten nu gesensibiliseerd en begeleid worden. Dit gebeurt best uit eigen rangen om met kennis en vertrouwen hun terreinen in te schakelen in een proces dat iedereen ten goede moet komen.

Er bestaat nu geen coördinerend aanspreek- of doorgeeforgaan voor de private terreinbeheerders met de overheid. De gewenste professionele begeleiding is niet duurzaam op basis van de huidige vrijwilligheid alleen.

De communicatie en sensibilisering die langs een aanspreekpunt georganiseerd kunnen worden zijn verschillend van die naar het 'groot publiek', want het zijn de betrokken beheerders die met ondersteunende acties het beleid actief moeten uitvoeren op hun terrein.

"Er bestaat nu geen coördinerend aanspreek- of doorgeeforgaan voor de private terreinbeheerders met de overheid."

De Koepel der Vlaamse Bosgroepen en Landelijk Vlaanderen vragen een structurele ondersteuning voor capaciteitsopbouw om met een degelijke professionele begeleiding (het 'Aanspreekpunt privaat beheer – natuur en bos'):

- > **de overheid te helpen bij privé bos en natuur om, met weinig kosten, haar beleidsinitiatieven efficiënter te implementeren;**
- > **de kleine en grotere bos- en natuureigenaren in te schakelen om de gewenste resultaten te halen langs geïntegreerd beheer, vooral wat betreft de instandhoudingdoelstellingen;**
- > **en de inspraak van private terreinbeheerders te verzekeren in**

© Foto's: Gert Bogaerts

relatie tot de Vlaamse overheid, bij natuurbehoud maar ook bij talloze gebiedsgerichte initiatieven.

Eigendomsrecht

Vlaanderen voert momenteel een sectoraal beleid in het buitengebied met weinig nuancering in verhouding met de bepalingen van het burgerlijk wetboek, de daarin voorziene eigendomsrechten, de regels bij beperkingen ervan en de contractuele relaties tussen partijen. Door de zesde staatshervorming zullen bijkomende materies Vlaams worden.

Voorbeelden zijn: toegankelijkheid (recht om eigendom af te sluiten), jacht (een recht, intrinsiek deel van het eigendomsrecht), pacht (deel van het huurrecht), zuinig gebruik van het voorkeepsrecht (een af te kopen recht tegen een prijs)...

> Landelijk Vlaanderen vraagt aandacht voor de juiste allocatie van de bevoegdheden met respect voor de basisrechten en de bepalingen van het burgerlijk wetboek die nog van toepassing blijven en een betere conceptualisatie en afstemming van de vergoedingen en van de fiscale stimulansen.

Fiscaliteit

Landeigenaars ondergaan beperkingen en voorschriften op hun gronden, al dan niet als erfdienstbaarheid beschouwd, die hun eigendomsrechten aantasten o.a. voor natuur- en erfgoedbeheer.

Vaak wordt er geen compensatie voorzien of enkel een zekere betoelaging, maar altijd onder voorbehoud van be-

"Fiscale maatregelen worden in zeer uitzonderlijke gevallen voorzien."

schikbare budgetten. Door cumulatieve oplegging wordt het gelijkheidsprincipe en het evenredigheidsprincipe nauwelijks gerespecteerd.

Fiscale maatregelen worden in zeer uitzonderlijke gevallen voorzien. Soms is er een vrijstelling van successierechten (VEN en bos beheerd volgens Criteria Duurzaam Bosbeheer) maar nooit een vrijstelling van wat ermede gepaard is, nl. de schenkingsrechten. Deze introduceren nochtans een interessante dynamiek door het beheer vroegtijdig in handen te geven van de jonge generatie die op lange termijn met een meer open visie, al dan niet ondersteund door een beheerplan, haar taak kan opnemen. Voor de overheid zijn er geen minder-inkomsten als de successierechten toch al vrijgesteld worden, gezien er enkel een anticipatie plaatsvindt.

Beheerplannen worden meer en meer, zelfs geïntegreerd, toegepast. De vrijstelling van schenkings- en successierechten kan het gevolg zijn van een fiscale hervorming bv. bij langetermijnbeheerplanning van natuur (en bos), bij erfgoedbescherming met voorschriften, voor de cultuurgoederen die door de erfgoedregels ontnomen worden aan het vrij genot van eigendom.

Voor op lange termijn verpachte goederen zou dezelfde fiscale vrijstelling als deze, nu in voege bij landbouwbedrijfs-overdracht, een rechtvaardige gelijkberechtiging zijn.

De onroerende voorheffing zou beter rekening kunnen houden met het verlaagd inkomen van gronden als gevolg van de beperkingen die erop gelegd worden. Wanneer een ontheffing is gegeven, zou die gelijkberechtiging moeten zijn voor zowel private actoren als verenigingen onder dezelfde plichten.

> Landelijk Vlaanderen vraagt de eigendomsbeperkingen te compenseren met een vrijstelling van schenkings- en successierechten en vraagt de onroerende voorheffing te koppelen aan de verlaagde inkomens van de percelen en dit gelijk voor alle private actoren.

Standpunt van een privé-eigenaar

Geloven in duurzame eigendom is beste garantie voor de toekomst

> Auteur: Alec van Havre, privé-eigenaar

© Google earth

Het feit dat we crisistijden meemaken brengt een merkbare tijdsgeest met zich mee, die steeds meer negativisme in zich draagt. Dit neemt men nu waar in de maatschappelijke en politieke discussies die plaatsvinden met het zicht op de komende verkiezingen, maar de algemene tendens is al enkele jaren aan de gang en dat hoeft niet te verwonderen. Tijdens de laatste jaren heeft men op de financiële markten turbulenties gekend die het maatschappelijk bewustzijn diep getekend hebben. Het uiteenspatten van zeepbellen in vastgoed – opgeblazen door een politiek van lage interestvoeten om de consumptie aan te wakkeren – en de ontwaarding van

© Gert Bogaerts

“Maatschappelijke onzekerheid is dus troef en zoals historisch steeds opnieuw het geval is, ent het publieke discours zich stevig vast op deze nieuwe angst voor de toekomst.”

het schuld papier dat ermee in verband stond, heeft diepe wonden geslagen in het internationale banksysteem. De solvabiliteit van de banken is door de tussenkomst van de nationale overheden gered moeten worden. De geldpomp werd aangewend en nieuwe schulden werden aangegaan door de staten om tegoeden en spaargelden uit de brand te slepen. Dit laatste met een duidelijk negatief effect op de kredietwaardigheid van overheden en hun capaciteit om schuldsaldo's te financieren. Vermits vele overheden de neiging hadden om veel meer uit te geven dan wat er verdiend werd, blijft dit negatieve effecten sorteren door de vele besparingsoperaties die nu aan de gang zijn en ook de komende jaren nog verwacht worden.

De bevolking voelt aan dat heel wat maatschappelijke verwachtingen niet meer zullen kunnen worden ingelost in afwezigheid van een duurzame economische groei, die steeds maar uitblijft. Het sijpelt ook door dat de gewoonte om maatschappelijke consumptie aan te gaan op basis van budgettaire tekorten en een steeds opnieuw te vervangen openbare schuld niet voor eeuwig verankerd is. Alleen is het alternatief nog niet duidelijk en zijn de voorgestelde oplossingen niet overtuigend genoeg om een toekomstbeeld te scheppen dat vertrouwen geeft. Men vreest dat er nog substantiële verliezen zullen vallen, maar men weet niet waar, voor hoeveel en hoe lang dit nog zal duren. Maatschappelijke onzekerheid is dus troef en zoals historisch steeds opnieuw het geval is, ent het publieke discours zich stevig vast op deze nieuwe angst voor de toekomst.

Oude negatieve associaties worden vandaag in een nieuw kleedje gestoken en klinken bijzonder overtuigend, zeker wanneer leidende figuren die staten of structuren vertegenwoordigen assertief

met de vinger beginnen te wijzen naar bepaalde onderdelen van de bevolking met de boodschap dat de aanpak ervan een begin van oplossing uitmaakt. De staten of structuren blijven aldus buiten schot. Deze boodschap werkt aanstekelijk, want de zeer complexe oorzaken van een financiële crisis zorgen er meestal voor dat men liever zijn buurman op het oog heeft dan de werking van de overheidsstructuren, de geldcreatie of de openbare financiën. De hunker naar een nieuwe normaliteit dient zich dan bij vele burgers aan: een normaliteit van een sterker samenhangen om de crisis te bezweren, van een absolute gelijkstelling om zich mentaal te verzekeren dat men niet alleen is in tijden van verliezen, van een verwerping van verschillen tussen medeburgers, wat de legitieme oorzaak ervan ook moge zijn.

Crisistijden brengen vormen van radicalisering voort die goedkope argumenten baren, zo is wel bekend. De crisis van het financiële systeem wordt snel geassocieerd met de crisis van 'het kapitalisme' en dat laatste wordt in een adem vernoemd met het eigendomsrecht in al zijn varianten. Hoe paradoxaal het ook moge lijken, wordt dan ook de meest conservatieve en duurzame vorm van eigendom – het aanhouden van land, bos en natuur – in die sfeer van radicaliteit door sommigen beschouwd als een vorm van quasi-misbruik, want het zou materieel symbool staan voor dat eigendomsrecht waarrond zoveel speculatie is gegroeid en bijdragen tot de schaarste aan openbare ruimte, een andere vorm van maatschappelijke crisis. "Openstelling en toegankelijkheid, nu, altijd en overal" wordt dan de landelijke onroerende variant van: "Men moet het geld halen waar het is", de uiting van platte demagogie par excellence.

Landelijke eigenaren ervaren in dit kader een nieuwe negatieve druk die zich steeds vaker aandient als een sluimerende tendens om maatschappelijk een nieuwe normaliteit te vestigen: het hanteren van een mentaliteit waarbij men geen acht meer hoeft te slaan op de private rechten in het buitengebied, en dit om het zogenaamde abnormale karakter ervan te onderstrepen. In die lijn worden alle gebruikers als even representatief beschouwd en op een hoopje gegooid, en het doet er al niet meer toe of ze individuele rechten hebben en hun plichten vervullen, of niet. In dat opzicht worden private rechten alleen nog beschouwd als een modaliteit,

nog wel beschermd door verdragen en grondwettelijke teksten, maar niet meer als een echte hoeksteen van onze maatschappij, laat staan van het platteland. Men wil zo laten uitschijnen dat ze er nog wel zijn omdat het wettelijk niet anders kan, maar dat het maatschappelijk nut ervan twijfelachtig is en eigenlijk niet meer van deze tijd. De crisis zou de legitimiteit en het moreel gehalte ervan hebben aangetast. Steeds hogere en meer moderne noden zouden immers rechtvaardigen dat het buitengebied – en dan vooral het landschap en de natuur – in de eerste plaats worden beschouwd als een belevingswereld waarop de hele maatschappij collectief recht heeft – zoals het strand aan de zee – eerder dan als de effectieve leefwereld van mensen die er een leven uitbouwen op basis van een systeem van onderlinge rechten en plichten die ze vrij zijn aangegaan en waarvoor ze hun verantwoordelijkheid opnemen. Deze landelijke leefwereld strookt immers niet met een bepaald idee van de mens die eigenlijk niet in die natuurlijke omgeving hoort en er zijn invloed, in essentie verstorend, niet meer of slechts marginaal moet laten gelden. Dit idee gaat er van uit dat de mens moet leven in zijn eigen artificiele verstedelijkte wereld, en dat hij/zij die andere wereld, de natuur, slechts moet komen bezoeken om die te 'belevens', net als een extern in een openluchtmuseum. Het beheren van die natuur en het organiseren van die beleving komt dan toe aan noodzakelijke specialisten, wel op de kosten van de gemeenschap, want georganiseerd voor allen en iedereen. Het is een stedelijke ideologie die zich opdringt en abstractie wil maken van de eigenheid van het landelijke leven en het privaat karakter ervan, tenzij om utilitaire redenen.

Het is daarom van belang dat zij die private rechten aanhouden op het platteland, alsook de politieke mandatarissen en partijen die de meerwaarde voorstaan van private rechten in de democratische werking van de maatschappij, zich bewust zijn van het bestaan van deze sluimerende tendens en zich er niet intellectueel door laten intimideren, als zou het een vorm van determinerend meerderheidsdenken zijn waarvoor geen alternatief bestaat. Ook organen van de overheid moeten hier bijzonder attent op zijn, willen ze hun opdracht als democratische overheid naar behoren vervullen.

Er zijn immers geen redenen tot intellectuele intimidatie en het alternatief bestaat wel, zelfs in het licht van hedendaagse evoluties als de demografische groei van de bevolking, de versdelijking of de menselijke hunker naar groene recreatie en natuurbeleving. Het komt erop aan om voor hedendaagse uitdagingen in goede samenspraak nieuwe evenwichten uit te werken die in de praktijk voldoening geven en maatschappelijk gedragen kunnen worden, en dat kan alleen maar wanneer men als basis van zijn beleid de realiteit van de textuur van het platteland als een prioriteit opneemt, d.w.z. dat men het beleid stoelt op het respect voor de gevestigde eigendomsrechten en andere zakelijke en persoonlijke rechten in het buitengebied. Hiervoor zijn veel goede redenen, die niet alleen motieven van praktische haalbaarheid uitmaken.

Vooreerst is het de juiste houding voor een democratische overheid in een rechtstaat om voorrang te geven aan wettelijke rechthouders wanneer het beleid de uitoefening van hun rechten betreft, goed wetende dat elk recht ook plichten inhoudt tegenover de gemeenschap, al is dat soms maar door het betalen van bijdragen onder de vorm van belastingen. De gemeenschap berust op burgers die hun plichten vervullen en die behandel je altijd met respect, zonder hen te verwarren met actoren die geen verantwoordelijkheid nemen terzake. De eerste plicht van een overheid in een rechtstaat is te leven overeenkomstig de wetten die ze zelf uitvaardigt en om de wettelijke rechten en plichten die eruit voortvloeien in ere te houden. Wanneer een overheid dat niet doet, vervalt men in het arbitraire, al dan niet in de despotische of autoritaire variant ervan en is de democratie zoek. Er is geen democratie zonder rechtstaat. Dat de overheid verdeeld is over verschillende machten en administratieve instanties verandert daar niets aan. Tegenover de burger geldt het principe van eenheid van bestuur. Wanneer overheidsorganen in de praktijk bewust de positie van private rechthouders relativeren, morrelen aan de wettelijke inhoud van hun rechten, deze eenzijdig en soms zijdelings wijzigen of tekortkomen bij de uitoefening ervan, dan is dat vanuit een democratisch oogpunt moreel verwerpelijk.

© Gert Bogaerts

“Eigendom is een mensenrecht omdat het een basis is voor de zekerheid van het bestaan en dit in de brede zin. Burgers hebben het recht een leven uit te bouwen dat niet bepaald wordt door de overheid of anderen.”

Vervolgens, hoe hoogdravend het ook mag klinken, het eigendomsrecht staat sinds 1789 (Déclaration des droits de l'Homme et du Citoyen) aangeschreven als zijnde een van de meest waardevolle rechten in onze rechtsorde: het is op zich een mensenrecht, omschreven als onschendbaar en heilig, maar wel niet absoluut van aard. Het kan beperkt worden in zijn modaliteiten en dit in het kader van het algemeen nut, maar aan de essentie ervan kan niet getornd worden. Niemand kan ervan beroofd worden, tenzij de openbare noodzakelijkheid, wettelijk vastgesteld, dit vereist en onder voorwaarde van een rechtvaardige en van tevoren vast te stellen schade-loosstelling. Ook het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en de Belgische grondwet zitten op dezelfde lijn.

Eigendom is een mensenrecht omdat het een basis is voor de zekerheid van het bestaan en dit in de brede zin. Burgers hebben het recht een leven uit te bouwen dat niet bepaald wordt door de overheid of anderen. Het garandeert de persoonlijke materiële soevereiniteit van een vrij burger in een democratie en zorgt ervoor dat hij/zij niet meteen tot onderdaan van een systeem herleid kan worden. Er bestaat een juridische levensruimte die binnen het kader van

de wet niet onder de dominantie van de overheid valt. Aldus raakt dit ook de essentie van het bestaan op het platteland: het persoonlijk recht om er te zijn, om er een leven uit bouwen voor zichzelf en zijn familie, om deel uit te maken van zijn eigen welbepaalde natuurlijke omgeving waarin men thuis hoort, om zijn vermogen over te dragen aan de volgende generatie. Hiertoe dient het wettelijk gebruik van het privaat eigendomsrecht. Er moet niet getwijfeld worden aan het eigentijdse morele karakter ervan wanneer het aan de oorsprong werd verkregen door productieve inzet als het verzetten van werk, het uitoefenen van talent, het opbouwen van vermogen door investering en sparen en dit soms over de generaties heen. Het voorwerp van het wettelijk verkregen eigendomsrecht is dan ook het resultaat van prestaties die tot nut zijn van een vrije samenleving. Houders van private rechten moeten hiervoor de nodige fierheid aan de dag leggen en het tegendeel insinueren gaat in tegen de basisprincipes van onze samenleving en is dus moreel laakbaar. Een overheid kan onmogelijk deze weg opgaan zonder haar eigen democratische bestaansredenen te verloochenen.

Ten derde zijn het eigendomsrecht en de rechten die ervan zijn afgeleid in weze burgerlijke rechten, d.w.z. wettelijke rechten die in het leven zijn groepen om ingevuld en uitgeoefend te worden door burgers van een vrij land en die hen tot voordeel moeten strekken. Deze rechten hebben een bijzondere veerkracht en bestaan omwille van een dynamisch proces dat één van de sokkels uitmaakt van een democrati-

© Gert Bogaerts

sche samenleving, namelijk het aangaan en vooral de invulling van rechten en verplichtingen door vrije burgers onder elkaar. Dit proces overtroeft in het algemeen het overheidsoptreden in efficiëntie en heeft daarom een bijzondere waarde. Landelijke actoren, individueel handelend of in samenwerkingsverband, hebben altijd opnieuw op deze manier vorm gegeven aan de maatschappelijke en natuurlijke leefwereld waartoe ze legitiem behoren. Ze hebben niet op de overheid gewacht om tot ontwikkeling te komen. Over generaties heen is immers een heel waardevolle territoriale en gemeenschapsstructuur tot stand gekomen die het leven op het platteland beheerst en een heuse maatschappelijke thuis voor een groot aantal van onze medeburgers uitmaakt.

Het beleid moet zich dus richten op dit dynamisch proces van rechten en plichten, want de sterkte van het systeem berust in het feit dat deze landelijke partners, naast de invulling, ook zelf de verantwoordelijkheid nemen voor hun daden en eveneens onder elkaar overeenkomen dat ze erop worden afgerekend. Aldus wordt een privaat recht of verbintenis gekoppeld aan het algemeen maatschappelijk contract ('contrat social') dat onze gemeenschappelijke orde draagt. Het maatschappelijk project en de private doelstelling lopen op deze manier in elkaar over, wat voor een bijzonder duurzame legitimiteit zorgt en de controle en efficiëntie op het terrein verzekert. Het systeem van burgerlijke rechten, het eigendomsrecht in de eerste plaats, is er een dat gebaseerd is op bewezen maatschappelijk vertrouwen en persoonlijke implicatie en heeft

daarom een enorme meerwaarde in vergelijking tot collectieve of abstracte (rechts)structuren, die vaak uit gelijkheidsoverwegingen gebaseerd zijn op wantrouwen. De vergelijking kan gerust doorgetrokken worden naar het verschil in graad van efficiëntie dat bestond tussen de private uitbating van landgoederen enerzijds en de vroegere kolchozen, uitvoerders van collectieve planificatie, die steeds intrinsiek minderwaardig waren omwille van de afwezigheid van persoonlijke verantwoordelijkheidszin en betrokkenheid bij degenen die op het land actief waren.

Wantrouwen kleurt ook de dirigistische methode van regelneming die vaak door overheidsbesturen wordt gehanteerd en die erin bestaat om op voorhand detailistisch te werk te gaan en alle aspecten te reguleren, om vervolgens van bovenuit en op een technocratische manier regels op te leggen aan landelijke actoren, waarvan de toepassing dan verder ook nog eens gecontroleerd moet worden door derden-aangestelden. Er bestaat geen betere manier om het draagvlak op het platteland te torpederen en de kosten voor de gemeenschap de hoogte in te jagen.

Dergelijke besturen zijn vaak ook alleen verantwoordelijkheid verschuldigd aan de gemeenschap op een abstracte manier (hiërarchische of politieke overheid), met als gevolg dat het betrokken orgaan en diens aangestelden dus niet aan den lijve de gevolgen ondervinden van hun bestuur ter plaatse. Hetzelfde kan gezegd worden van sommige gesubsidieerde rechtspersonen die als collectieve actoren ingeschakeld worden

in het beleid. Zonder de verdiensten van talloze gemotiveerde vrijwilligers te negeren worden dezen niet als private rechthouders in hun persoonlijk vermogen afgerekend op de resultaten van het beleid op het terrein, en deze resultaten worden vaak ook zeer theoretisch en planologisch opgevat, met alle gevolgen van dien.

Deze elementen leiden meestal tot belangrijke vormen van maatschappelijke inefficiëntie en daarom juist moet bij het uitstippelen van het beleid een sterke voorrang worden gegeven aan de betere effectiviteit in uitwerking, die de persoonlijke implicatie van houders van duurzame zakelijke en contractuele rechten op het platteland met zich meebrengt. De rol van de overheid moet er dus ook uit bestaan om goede samenwerkingsverbanden op te zetten en een sfeer van vertrouwen te scheppen. Dit kan best gebeuren door het bestaan en de goede werking van private rechten te koesteren en efficiënt te voorzien in de nodige kennis en begeleiding bij de uitoefening ervan door de rechthouders, en dit in functie van de bredere maatschappelijke doeleinden die de overheid zich heeft gesteld.

Er is dus op zich geen dwingende vereiste om het natuurlijke buitengebied in grote mate en op definitieve wijze te collectiviseren (alle rechten worden direct of indirect overgenomen door de overheid om er de aspecten van het leven te beheersen) om welbepaalde belangen te dienen of doelstellingen te realiseren. Het Vlaamse buitengebied moet niet verworden tot het exclusief domein van een dominerend administratief bestel dat alleen functioneert in de richting van collectieve sectoren en dat steeds het overwicht meent te moeten hebben vanuit zogenaamde wetenschappelijke of demografische evidenties. Het moet eerst en vooral de persoonlijke en natuurlijke leefwereld blijven van Vlaamse burgers, geen onderdanen, die op basis van vrije wil verder duurzaam wordt uitgebouwd vanuit een stelsel van zakelijke en contractuele rechten, ook voor de komende generaties. Blijven geloven in duurzame eigendom is de beste garantie voor de toekomst. "Do not change winning horses".

Beheerovereenkomsten

Een eerste blik op PDPO III

> Auteur: Leen Franchois, adviseur Studiedienst, Boerenbond

> Bron: Boer & Tuinder 14/02/2014

Via de beheerovereenkomsten, die landbouwers sluiten met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), krijgen ze een vergoeding voor de extra inspanningen die ze leveren voor natuur, milieu en landschap. PDPO III bevat enkele grote wijzigingen ten opzichte van PDPO II. Sommige beheerovereenkomsten werden geschrapt of sterk bijgesteld. De vergoedingen werden wel meer marktconform gemaakt.

Beheerovereenkomsten (BO's) worden steeds gesloten voor een periode van 5 jaar. Bij het sluiten van dat contract zal een deskundige (VLM-bedrijfsplanner of -bedrijfsadviseur) adviseren welk type BO u het best aangaat. Sommige beheerovereenkomsten kunnen enkel in afgebakende regio's gesloten worden. In totaal worden er 27 BO's aangeboden. De onlogische bepaling in PDPO II rond de uitbreidingsperimeters van natuurreservaten vervalt nu, waardoor u opnieuw een beheerovereenkomst kunt sluiten op percelen in die uitbreidingsperimeters.

Erosie

Deze beheerovereenkomsten kan men alleen sluiten op erosiegevoelige percelen. Ondanks hun grote bereik en positieve milieu-impact werden de BO's 'Niet-kerende bodembewerking' en 'Directe inzaai' niet meer opgenomen in PDPO III. De BO's 'Erosiestroken' blijven wel bestaan en men krijgt er een jaarlijkse vergoeding van 1047 euro per ha voor uitbetaald. Hiervoor moet men een grasstrook aanleggen met een breedte tussen 6 en 30 meter, waarbij men grasvegetatie ononderbroken in stand houdt. Ook het aanleggen van faunastroken (zie verder), waarbij er meer eisen gesteld worden aan het beheer, is mogelijk op erosiegevoelige percelen.

Daarnaast zitten er twee nieuwe maatregelen in het programma: het aanleggen en onderhouden van erosiedammen uit

plantaardig materiaal (12,86 €/m) en het aanleggen en onderhouden van strategisch gelegen grasland (619 €/ha), waarbij men vergoed wordt om specifieke percelen die de laatste 5 jaar geen grasland waren om te zetten naar grasland en dat 5 jaar in stand te houden.

Perceelranden

PDPO III bevat meerdere types BO's voor perceelranden en stroken, elk met hun specifieke doelstelling, gaande van het bufferen van kwetsbare landschapselementen of waterlopen, tot het creëren van een geschikt leefgebied voor bepaalde soorten of de combinatie van meerdere doelen zoals erosiebestrijding en soortenbeheer. Afhankelijk van die doelstelling, legt de BO verschillende eisen op. Dat gaat over het verbod op gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen, bepalingen over het maaibeheer en de maaidata, en de samenstelling van het zaaizaad. Afhankelijk van die eisen variëren de jaarlijkse vergoedingen voor die types tussen de € 1317 per ha en € 1996 per ha. Nieuw is dat een deel van deze beheerovereenkomsten ook kunnen langs weides.

Soortenbescherming

Om weidevogels in afgebakende weidevogelgebieden meer kansen te bieden, zijn er maatregelen die ook hier weer elk een verschillende doelstelling en verschillende eisen inhouden. Die eisen hebben voornamelijk betrekking op het uitstellen van maai- en/of beweidingdata. De jaarlijkse vergoeding varieert van € 169 per ha tot € 805 per ha.

Voor akkervogels en andere soorten die typisch zijn voor akkerbouwstreken wil de overheid met de maatregel 'Fauna-voedselgewassen' de soorten in bepaalde gebieden meer kansen geven door ze tijdens de winterperiode te voorzien van voldoende voedsel. De belangrijkste eis in deze BO is dat u specifieke zaadleverende gewassen niet mag oogsten of onderwerken voor 15 maart. De jaarlijkse vergoeding bedraagt € 1931 per ha.

Twee types beheerovereenkomsten hebben tot doel soortenrijke graslanden te ontwikkelen of in stand te houden met een aangepast maaibeheer en beweidingsregime. Ook bemesting, tenzij door beweiding, is niet toegestaan. De vergoedingen zijn € 881 en € 1174 per ha.

Waterkwaliteit

Aangezien de Europese Commissie steeds meer kritiek had op de inhoud en het toepassingsgebied van de huidige BO Water, wordt die volledig bijgestuurd. De inhoud ervan zowel als de gebieden waar je de BO kunt inzetten, wijzigen volledig. Die concrete gebieden zijn nog niet vastgelegd, maar het idee is om in te zetten op gebieden waar de waterkwaliteitsnormen nog net niet gehaald worden en daar die kwaliteit te verbeteren. Dat wil de overheid realiseren door een hoog percentage (90%) teelten met een laag risicoprofiel te laten opnemen in het teeltplan van een bedrijf. Het risicoprofiel van een teelt wordt bepaald door zijn nitraatgevoeligheid (op basis van het gemiddelde nitraatresidu voor die teelt de afgelopen jaren), de erosiegevoeligheid en de mate waarin de teelt

organische koolstof aanvoert. Andere voorwaarden zijn onder meer het verbouwen van minstens 4 hoofdteelten op het bedrijf, waarvan 3 laagrisicoteelten, en het jaarlijks laten bepalen van het nitraatresidu, dat lager moet zijn dan een nog vast te leggen waarde. De vergoeding bedraagt dan € 245 per ha.

Kleine landschapselementen

Het systeem van de beheerovereenkomsten voor het onderhoud van kleine landschapselementen zoals hagen en heggen blijft min of meer behouden. Nieuw is dat ook het onderhoud van knotbomen opgenomen werd in het programma. De beheerovereenkomst voor het aanleggen van die landschapselementen wordt vervangen door een eenmalige, niet-productieve investeringssteun, die u kunt aanvragen bij het beleidsdomein Landbouw.

Natura 2000

PDPO III bevat zijn 2 specifieke maatregelen voor Natura 2000. Voor 'Fosfaatuitmijning' krijgt men een jaarlijkse vergoeding van € 704 per ha voor specifieke percelen in en rond Natura 2000-gebieden waar je geen fosfaatbemesting meer

toepast (dus ook geen dierlijke mest). De BO 'Verminderde bemesting' heeft tot doel de vermessingsdruk in en rond Natura 2000-gebieden te verminderen. Men mag dan geen P- of N-meststoffen aanwenden (dus ook geen beweiding) en krijgt hiervoor € 1391 per ha voor akkerland en € 1036 per ha voor weiland.

Foto 1: Gert Bogaerts
Foto 2: © Valérie Vandenaebroe

Opvolging van BO's

De natuur-en milieubeweging had veel kritiek op de effectiviteit van de beheerovereenkomsten uit PDPO II, hoewel allerlei studies wel degelijk positieve effecten op de natuur aantoonde. De focus in PDPO III ligt nog sterker op die natuurgerichte beheerovereenkomsten, waardoor inpasbaarheid in de landbouwbedrijfsvoering een belangrijk aandachtspunt wordt bij de uitvoering van het programma. In het advies van de SALV en de Minaraad werd dan ook gevraagd om de resultaten verder op te volgen, maar met respect voor de gesloten contracten, waarbij landbouwers vergoed worden voor hun geleverde inspanningen en gederfde inkomsten.

advies . beheer . planning

Frederik Vaes
0473 22 39 50

Geert Bruynseels
0475 71 27 23

www.dcb-net.be

Ontwerp van decreet betreffende de landinrichting – deel 1

> Bron: Memorie van toelichting, Landinrichtingsdecreet

Dit decreet werd recent goedgekeurd en zal van kracht zijn na de vaststelling van de uitvoeringsbesluiten. Wij geven hier de voornaamste punten van de memorie van toelichting die de essentie van het decreet uitleggen. Een aantal nieuwe instrumenten worden ingevoerd of bestaande worden aangepast. Wij zullen in deze Landeigenaar maar een deel ervan beschrijven. Over de rest zullen wij in volgende edities meer in detail gaan.

Doelstelling

De doelstelling van het decreet landinrichting is het bieden van een breed inzetbare ‘instrumentenkoffer’ om oplossingen op maat te bieden voor projecten. De ‘instrumentenkoffer’ bevat diverse inrichtingsinstrumenten op het gebied van inrichting, beheer, grondverwerving, grondmobiliteit en flankerend beleid, die op maat en in onderlinge samenhang kunnen worden ingezet ter realisatie van een breed scala aan plannen en projecten die bijdragen aan het behoud en de ontwikkeling van de ruimte in Vlaanderen.

In vergelijking met de huidige werking van landinrichting wordt enerzijds de inhoud van de ‘instrumentenkoffer’ uitgebreid. Anderzijds kunnen de diverse instrumenten niet enkel via de procedure landinrichting worden ingezet, maar kunnen ze ook worden gekoppeld aan de besluitvorming of in uitvoering van diverse projecten, plannen en programma's van de overheid.

Tevens biedt het decreet een kader om te komen tot een volwaardig flankerend beleid in functie van de uitvoering van projecten met een impact op de open ruimte en haar eigenaars en gebruikers, zoals grote infrastructuurwerken. Het decreet landinrichting bevat de juridische basis van de instrumenten voor het flankerend beleid.

Aanleiding

De instrumenten uit deze koffer kunnen door de verschillende bestuursniveaus gericht worden ingezet om beleidsdoelstellingen te realiseren. Het decreet geeft hierbij een antwoord op een aantal recente tendensen en noden.

Accent op uitvoering

Het laatste decennium is door de verschillende sectoren en door de administraties op de verschillende bestuursniveaus veel geïnvesteerd in visievorming en planvorming. Zo wordt gewerkt aan de specifieke instandhoudingdoelstellingen; er zijn de bekkenbeheerplannen; strategische plannen van de havens zijn in uitwerking; glastuinbouwzones worden afgebakend; er zijn recreatieve plannen;... Ook vanuit de ruimtelijke planning wordt meer en meer nagedacht hoe realisatiegericht kan worden gewerkt, bv. de planuitvoering die nu binnen het proces van de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur wordt vormgegeven. De plannen behoeven een instrumentarium om tot uitvoering op het terrein te komen.

Vraag naar snelle realisaties op het terrein

Ondanks de toegenomen complexiteit van projecten, door een toename van maatschappelijke, beleidsmatige en juridische randvoorwaarden, vraagt de maatschappij ook een snelle realisatie op het terrein. Lange periodes van op terrein niet zichtbare activiteit tasten de geloofwaardigheid van een project aan. Het decreet landinrichting kan instrumenten bieden om zowel planvorming als realisatie sneller en beter te doen verlopen.

Vraag naar flankerende maatregelen

De vraag naar flankerende maatregelen voor huidige grondgebruikers bij de realisatie van ingrepen met een impact op de open ruimte is de afgelopen jaren

sterk toegenomen. Het geactualiseerd Sigmaplan legde de basis voor een flankerend beleid landbouw. Grondenruil, vergoedingsmechanismen en begeleidende inrichtingsmaatregelen zijn hierbij sleutelbegrippen om de impact op getroffen open ruimte functies te verminderen. Instrumenten voor een flankerend beleid worden omschreven en projectmatig inzetbaar gemaakt in het decreet landinrichting.

Nood aan afstemming, samenwerking en participatie

De verdere uitbouw van beleid en wetgeving voor de open ruimte op alle bestuursniveaus en het steeds nadrukkelijker manifesteren van verschillende ruimteclaims voor de steeds schaarser wordende open ruimte, maakt dat afstemming en samenwerking steeds belangrijker worden. Vanuit lokale overheden, burgers, betrokken eigenaars en gebruikers en middenveld wordt een grote betrokkenheid en inspraakmogelijkheden in inrichtingsprojecten gevraagd. Overleg vanaf de startfase tot aan de afwerking van het project wordt

enkele bepalingen op te nemen in het decreet. Op die manier wordt een rechtsgrond gecreëerd om verschillende actoren werken te laten uitvoeren in functie van een goedgekeurd landinrichtingsplan of een inrichtingsnota voor een project, plan of programma. Voor de inrichtingswerken in uitvoering van een goedgekeurd landinrichtingsplan wordt tevens een juridische basis gecreëerd voor het toekennen van subsidies voor de uitvoering van deze werken. De regeling hiervoor is, behoudens enkele technische aanpassingen, een voortzetting van de huidige regeling in het kader van de landinrichting.

“De vergoeding voor waardevermindering van gronden is er op gericht om eigenaars en gebruikers éénmalig te vergoeden voor inrichtingsmaatregelen of erfgoedwaarden die een permanent waardeverlies van de gebruiks- of eigendoms waarde met zich meebrengen.”

Het decreet biedt nu ook de basis voor zgn. inrichtingswerken uit kracht van wet. Indien de inrichtingswerken aanleiding zouden geven tot een permanente waardevermindering van de eigendoms- of gebruikswaarde ontstaat het recht op een vergoeding voor waardevermindering van de gronden (zie Vergoedingen voor waardeverlies van gronden).

Erfdienstbaarheden tot openbaar nut

Een erfdienstbaarheid tot openbaar nut stelt met het oog op het algemeen belang blijvende beperkingen aan het private eigendomsrecht. Door een dergelijke eigendomsbeperking wordt de eigenaar echter niet uit zijn eigendom ontzet, hij behoudt zijn eigendomsrechten binnen de perken die vastgesteld zijn bij of krachtens de wet. Het algemeen belang wordt gespecificeerd in het landinrichtingsplan.

De erfdienstbaarheden tot algemeen nut brengen het gebruik van private eigendom in overeenstemming met het algemeen belang en vormen een alternatief voor een onteigening of herverkaveling. Dit instrument kan wor→

hierbij steeds belangrijker. Naast formele overlegmomenten is er een groeiende aandacht voor informeel overleg en samenwerking. Een geïntegreerde aanpak, zoals waar de landinrichting voor staat, kan hierbij zorgen voor een betere afstemming van de gewenste maatregelen op het terrein.

Betrokkenheid van private en lokale partners

Private en lokale partners zijn bereid om mee uitvoering te geven aan projecten of delen ervan. Hierbij kan het nodig zijn om ondersteuning te bieden. Of de overheid kan zich beperken tot het creëren van een kader voor de uitvoering van doelen op het terrein. Particulieren zijn bereid om zelf, tegen een gepaste vergoeding, overheidsdoelen te realiseren.

De in dit decreet opgenomen instrumenten kunnen worden ingezet voor een brede waaier aan doelstellingen. Ieder relevant beleidsveld kan een beroep doen op deze koffer om zijn of haar instrumentenset te vervolmaken.

De instrumentenkoffer vult in feite de gaten op die er heden ten dage zijn in de verschillende wetgevingen van de desbetreffende beleidsvelden.

Dit decreet vervangt hierbij de huidige wetgeving rond landinrichting. Andere inrichtingsinstrumenten met een formele procedure zoals natuurinrichting en ruilverkaveling blijven omwille van hun specifieke werking en toepassingsgebied behouden.

Instrumenten (deel 1)

Inrichtingswerken (uit kracht van wet)

Inrichtingswerken zijn allerhande werken in uitvoering van het landinrichtingsplan: werken van landschapszorg, natuurontwikkeling, integraal waterbeleid, kavelontsluiting, recreatieve maatregelen,... Hoewel de verschillende administraties en overheden binnen hun bevoegdheden ook zonder dit decreet de nodige werken kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk om voor de gecoördineerde uitvoering van deze werken

Foto 1, 2: © Valérie Vandenabeele

Foto 3: Gert Bogaerts

den ingezet bijvoorbeeld in functie van de uitbouw van een recreatief netwerk (wandelpad, ruitpad,...) of in functie van milieudoelstellingen. Indien de erf dienstbaarheid aanleiding zou geven tot een waardevermindering van de eigendoms- of gebruikswaarde ontstaat het recht op een vergoeding voor waardevermindering van de gronden (zie Vergoedingen voor waardeverlies van gronden).

Erf dienstbaarheden tot openbaar nut, kunnen in het kader van dit decreet, ook gevestigd worden voor zover zij gericht zijn op de instandhouding van inrichtingswerken uit kracht van wet.

Vergoeding voor waardeverlies van gronden

Een instrument zoals hierboven omschreven (inrichtingswerken, erf dienstbaarheid tot openbaar nut) kan leiden tot waardeverlies van gronden. Het instrument vergoeding voor waardeverlies van gronden biedt de mogelijkheid hiervoor een vergoeding uit te keren. De vergoeding voor waardevermindering van gronden is er op gericht om eigenaars en gebruikers éénmalig te vergoeden voor inrichtingsmaatregelen of erf dienstbaarheden die een permanent waardeverlies van de gebruiks- of eigendoms waarde met zich meebrengen.

De vergoeding voor waardevermindering van gronden als gevolg van een inrichtingsnadeel is hierbij complementair t.a.v. een aantal andere vergoedingsregelingen:

Er is de bestemmingswijzigingscompensatie zoals omschreven in het decreet grond- en pandenbeleid, waar niet voor inrichtingsnadeel zal worden vergoed; wel voor kapitaalschade t.g.v. een bestemmingswijziging. Bij de bepaling van de vergoeding wordt uitgegaan van de actuele waarde van de grond, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele reeds opgetreden en vergoede waardedaling als gevolg van een bestemmingswijziging. Idem dito t.a.v. gebruikers. Het decreet m.b.t. de gebruikerscompensatie levert voor gebruikers de juridische grondslag om een gebruikerscompensatie aan te vragen. Ook hier wordt de complementariteit met dit instrument (vergoeden voor waardeverlies van gronden t.g.v. inrichtingsnadeel) in acht genomen.

In het kader van het Natuurdecreet en het Decreet integraal waterbeleid zijn momenteel reeds vergelijkbare vergoedingsregelingen voor inrichtingsnadeel van kracht. Deze kennen echter een specifiek toepassingsgebied, namelijk:

- vergoeding voor eigenaars en gebruikers voor waardevermindering ten gevolge van wijzigingen van de waterhuishouding in VEN en SBZ in het kader van een goedgekeurd natuurrichtplan;
- vergoeding voor eigenaars en gebruikers voor waardevermindering van gronden ten gevolge van inrichtingsmaatregelen in het kader van een natuurinrichtingsproject;
- vergoeding voor gebruikers voor waardevermindering ten gevolge van de actieve inschakeling van een gebied als overstromingsgebied.

Het decreet landinrichting voorziet in een instrument dat naar methodiek en procedure afgestemd is met de hoger opgesomde vergoedingsregelingen; het verschil is dat het instrument nu inzetbaar wordt voor alle functies, kenmerken en kwaliteiten van een gebied én steeds voor eigenaars én gebruikers.

Beheerovereenkomst

Voor de uitvoering van bepaalde onderdelen van een project, plan of programma of landinrichtingsplan kunnen gebruikers vrijwillig bepaalde onderdelen uitvoeren. Deze projectmatige beheerovereenkomst kan dan gebiedsgericht ingezet worden: bv. groene verbindingen realiseren tussen twee boskernen of een bepaald maairegime afspreken nadat de inrichting mogelijkheden heeft gecreëerd voor botanisch interessante graslanden of -stroken.

De 'projectmatige' beheerovereenkomst verschilt van de huidige beheerovereenkomsten. Er wordt afgestapt van de 'pakketten-benadering'. Binnen een pakket zijn een set van vooropgestelde maatregelen door te voeren en deze dienen steeds via deze combinatie uitgevoerd te worden en voor het doel dat het pakket vooropstelt. Het is veel flexibeler op niveau van een project in bepaalde maatregelen te voorzien die via een beheerovereenkomst uitgevoerd kunnen worden. Zo kunnen bovendien verschillende doelen in een keer worden gerealiseerd.

Dienstenvergoeding

De dienstenvergoeding verschilt van de hierboven omschreven beheerovereenkomst doordat de gevraagde bijkomende dienst het gevolg is van opgelegd beheer of inrichting op een perceel of op niet nader bepaalde percelen binnen een gebied. Een beheerovereenkomst is immers een puur vrijwillig engagement van de landbouwer. De dwingende voorwaarden van het beheer of de inrichting worden opgelegd door een overheid. Daarnaast zou er kunnen vergoed worden voor een geleverde dienst in gebieden waar instandhoudingsdoelstellingen van kracht zijn. Een groep van landbouwers binnen een gebied zou zich kunnen engageren om de dienst te leveren op bepaalde percelen binnen het gebied. De realisatie van door Europa opgelegde instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000 zou hiervan een voorbeeld kunnen zijn. Een ander mogelijk voorbeeld is een tijdelijk verschrappingsbeheer op gronden in eigendom van een overheid in afwachting van het natuurbeheer.

Verwerving

In vele projecten is het cruciaal om over voldoende grond te kunnen beschikken voor de uitvoering van deze projecten. Door verwerving op te nemen in de zgn. instrumentenkoffer, wordt het mogelijk gemaakt dat hiervoor subsidies landinrichting ter beschikking worden gesteld. Het maakt het verder ook mogelijk instanties te belasten met de uitvoering van de grondverwerving. Verwerving kan zowel gebeuren in der minne als door onteigening, in zoverre de instantie die belast wordt met de grondverwerving beschikt over een wettelijke onteigeningsbevoegdheid.

Recht van voorkoop

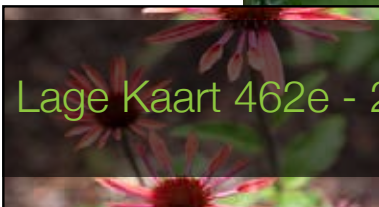
Voor de uitvoering van ruilverkavelingsprojecten en natuurinrichtingsprojecten kan reeds gebruik worden gemaakt van een recht van voorkoop om een grondreserve op te bouwen. Ook voor andere types projecten kan het nuttig zijn om een voldoende grondreserve op te bouwen. Het gaat daarbij met name om projecten waarbij grote functiewijzigingen worden vooropgesteld en waarbij grondverwerving een essentieel instru-

ment voor de realisatie is. Hiertoe kan de Vlaamse Regering projectspecifiek bepalen of en voor welke doelstellingen zij een 'projectmatig' recht van voorkoop wil instellen. Het voorkooprecht wordt uitgeoefend door de Vlaamse Grondenbank overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen. Het recht van voorkoop loopt maar gedurende de looptijd van het project. Bij afsluiting van het project wordt het recht van voorkoop opgeheven.

Het vervolg van de wettekst met instrumenten, en via welke procedures ze kunnen worden in gezet, wordt gepubliceerd in de volgende Landeigenaar. Daarin komen nog verschillende types herverkavelingen, vergoeding bij grondenbank, bedrijfsverplaatsing/-stopzetting/-reconversie, koopplicht, eenjarige pacht en concessie aan bod.

VITALIS
gardens in perspective

Lage Kaart 462e - 2930 Brasschaat - 03/653.00.20 - www.vitalistuin.be

Veteraanbomen, de senioren onder de bomen, zijn niet alleen prachtig om te zien, ze zijn ook ecologisch en cultuurhistorisch van onschatbare waarde én onvervangbaar.

Daarom werkt inverde in het VETree project samen met partners uit vijf Europese landen aan opleidingen over het beheer van deze monumenten. Tegen oktober 2014 vind je alle lesmateriaal op de site.

Neem nu alvast een kijkje op www.vetree.eu/nl

of like ons op facebook.com/VeteranTreeNetwork

Meer lezen over veteranenbomen?

Het schitterende boek 'Het beheer van veteranenbomen' is een vertaling (en gedeeltelijke herwerking) van het werk van Helen Read. De auteur is biologe in Burnham Beeches (UK), een domein met honderden 400-500 jaar oude knot-beuken en -eiken in de buurt van Londen. Helen Read heeft in opdracht van het Ancient Tree Forum alle beschikbare informatie over het beheer van deze oude bomen gedocumenteerd en gebundeld.

In het boek ligt de nadruk op de waarde die oude bomen hebben vanuit historisch, maar vooral vanuit ecologisch oogpunt.

264 bladzijden, kleurendruk.

Het originele boek 'Veteran trees - a guide to good management' van Helen Read is een uitgave van Natural England en Ancient Tree Forum.

Prijs: 22,50 euro (+ 7,50 euro verzendingskosten voor verzending binnen België of 15 euro voor verzending naar Nederland)

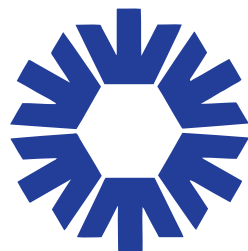
Bestellen: www.inverde.be/veteraanbomen.

inverde
forum voor groenexpertise

With the support of the Lifelong Learning Programme of the European Union

IG WATTEEUW

It's your **green** world. We help moving it.

www.watteeuw.be

www.bmtgroup.com

stronger together

Investeringsubsidies Natuur oproep voor prive-eigenaars, privaatrechtelijke personen en lokale besturen

> **Auteur: Valérie Vandenabeele, Project Manager Natura 2000, Hubertus Vereniging Vlaanderen en Landelijk Vlaanderen**

voor en na werkzaamheden - © Christophe Lenaerts

Vorig jaar werden ze nog Quick Wins Natura 2000 genoemd, vanaf dit jaar krijgen ze een nieuwe naam: investeringsubsidies natuur. Het doel blijft hetzelfde, hoewel de spelregels een klein beetje aangepast zijn. Private eigenaars, wiens eigendom in een Speciale Beschermingszone (SBZ = Natura 2000-gebied) gelegen is en die nu maatregelen willen nemen in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) kunnen hiervoor, via deze subsidies, voor 80% gesubsidieerd worden.

Financiering Natura 2000

Tussen 2010 en 2013 werden voor alle habitatrictlijngebieden en overlapende vogelrichtlijngebieden instandhoudingsdoelen (IHD) opgesteld. (De besluiten die deze doelen wettelijk verankeren, worden binnenkort definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering.) Eens de IHD's opgesteld, werd een voorstel ingediend voor aanpassingen aan het natuur- en bosdecreet, het concept beheerplannen, het reservatenstatuut, ... en, zeer belangrijk, werd een nota opgericht voor de financiering van Natura 2000-maatregelen. Binnenkort starten de managementplan-overlegmomenten

waarin doelen stapsgewijs ingevuld worden. Daarbij zal een grote inspanning gevraagd worden van de private sector. Daarom vragen wij dat de financiering zo snel mogelijk rond geraakt.

In afwachting van deze financiering heeft het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een klein fonds vrij kunnen maken om een eerste reeks gedreven beheerders te ondersteunen. Wie concrete realisaties op het terrein wil doen: eenmalige inrichtingswerken, natuurontwikkeling, noodzakelijk achterstallig beheer voor een inrichting, enz. kan aanspraak maken op de investeringsubsidies natuur. De gevraagde en verantwoorde subsidie moet minstens € 5.000 bedragen.

De spelregels

Het dossier moet volledig en voldoende onderbouwd ingediend worden. De invalsjabloon en de overzichtstabel voor budget zijn hierbij een leidraad en dienen zorgvuldig ingevuld te worden. (De formulieren zijn te vinden op de website van ANB – onderaan artikel – of via ons.) Voor bijstand in het dossier, kan u contact opnemen met Landelijk Vlaanderen en/of de provinciale contactpersoon bij ANB.

Het dossier moet ingediend worden door een particuliere eigenaar, een privaatrechtelijke persoon of een lokaal bestuur. Indien het project uitgevoerd wordt op het terrein van derden, is een schriftelijk akkoord van de eigenaar noodzakelijk.

Men engageert zich hierbij tot het opmaken van een natuurbeheerplan (nieuw type volgens nieuw natuurdecreet) binnen de 3 jaar. Het opstellen van natuurbeheerplannen zal in de toekomst sowieso verplicht zijn voor eigenaars in SBZ die doelen voor Natura 2000 realiseren. Meer informatie over de natuurbeheerplannen is te vinden in de vorige Landeigenaar in Vlaanderen, nr. 62.

Het project start ten laatste in 2015 en moet afgerond zijn eind september 2016.

Dubbele financiering wordt uiteraard niet aanvaardt. Indien het project al deels gesubsidieerd wordt via andere kanalen zoals Europa of lokale overheden, worden deze financieringen afgetrokken van het gevraagde subsidiebedrag.

© Christophe Lenaerts

“Wie concrete realisaties op het terrein wil doen kan aanspraak maken op de investeringssubsidies natuur.”

Na afloop van het project, wordt voor omwonenden en belangstellenden minstens een terreinbezoek georganiseerd en wordt hiervan een verslag gemaakt. De contactpersoon van ANB wordt hierop uitgenodigd en voorzien van een (gelijkaardig) verslag voor communicatie op de website van ANB. (De kosten hiervan zijn niet ten laste van de investeringssubsidie.)

Beoordelingscriteria

Vorig jaar waren er veel meer projecten ingediend dan het ANB-budget kon financieren. Daarom werden een resem criteria gevolgd om te bepalen welke projecten geaccepteerd zouden worden. Hierna volgen de belangrijkste criteria.

Prioritaire inspanningen (zie IHD-rapporten) hebben voorrang op realisaties van habitats, die dan weer voorrang hebben op leefgebieden voor soorten. Daarnaast is ook het belang van het SBZ voor een der doelstellingen gewichtig.

Het project heeft de nodige aandacht voor een permanente opvolging in de toekomst zodat de realisatie niet verloren gaat. De kosten zijn zo efficiënt mogelijk en indien kosten onredelijk hoog zijn, wordt de reden hiervoor best geargumenteerde.

Daarnaast ondervinden wij ook dat omvang of moeilijkheidsgraad van een project en samenwerking met andere sectoren positief meewegen op de beslissing van ANB.

Waar en wanneer

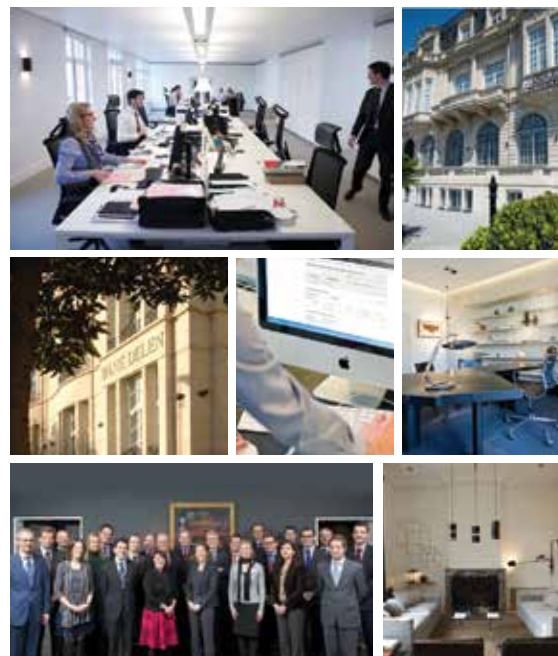
Het project wordt uiterlijk tegen **21 juli 2014** digitaal of analoog ingediend bij het Agentschap voor Natuur en Bos, gericht aan mevrouw Natalia Padovan (natalia.padovan@lne.vlaanderen.be – Koning Albert II-laan 20, bus 8, 1000 Brussel).

Op www.natuurenbos.be/investerings-subsidies_2014 zijn de nodige documenten rechtstreeks te vinden. Deze documenten kunnen ook via ons bekomen worden. Aarzel niet om meer uitleg te vragen.

DELEN

PRIVATE BANK

Delen Private Bank is gespecialiseerd in vermogensbeheer van privécliënteel. Contacteer één van onze zetels voor een vrijblijvende kennismaking.

Uw vermogen verdient onze expertise

www.delen.be

Bosgroepen en regionale landschappen naar de provincies

> Auteur: Landelijk Vlaanderen

Bosgroepen en regionale landschappen zijn samenwerkingsverbanden die door het bosdecreet en dan het natuurdecreet werden opgericht om de lokale werking te bevorderen. Zij vielen tot nu toe onder de bevoegdheid van ANB en, voor de regionale landschappen, deels ook van Onroerend Erfgoed en de provincies. In het ontwerp van het nieuw natuurdecreet vallen zij onder de voogdij van de Provincies.

Wij zullen in dit artikel geen commentaar geven over de goede en slechte kanten van dergelijke overdracht die gepaard gaat met slechts een gedeeltelijke overdracht van de fondsen nodig voor hun werking. Het artikel geeft zuiver de relevante decretale bepalingen uit het nieuwe natuurdecreet geven, alsook de relevante doorbraak 64 van de Vlaamse interne staatsvorming die aan de basis lag van deze wijziging. U krijgt hieronder dus de objectieve volledige tekst uit de wet, zonder subjectieve commentaar van Landelijk Vlaanderen. Wij weten dat dit zwaar is om te lezen, maar zo kan u of kunnen vertegenwoordigers van de private landeigenaars op terrein gebruik maken van de hier verkregen juridische basis als hulpmiddel gebruiken bij inspraak in die verschillende organisaties.

Interessant zijn vooral de bepalingen over het aanspreekpunt bij de bosgroepen en een kapstok voor een generieke vertegenwoordiging van de private beheerders in de regionale landschappen, wat vandaag in de praktijk niet het geval is.

Er valt op te merken dat een aantal aanbevelingen van het unaniem advies van de Minaraad omtrent die instrumenten duidelijk overgenomen zijn.

Het nieuw natuurdecreet is bij het uitgeven van deze tekst goedgekeurd in de bevoegde Commissie van het Vlaams Parlement, maar moet nog door de plenaire vergadering gestemd worden.

In het ontwerp natuurdecreet staat te lezen...

Afdeling 7. Aanpassing van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu met betrekking tot de bosgroepen en regionale landschappen

Art. 51.

Artikel 54 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 54. §1. Een regionaal landschap bevordert in hoofdzaak het streekeigen karakter, de natuurrecreatie, het recreatief medegebruik, de natuureducatie, het draagvlak voor natuur en het beheer in uitvoering van het decreet. Het regionaal landschap stimuleert en coördineert ook het beheer, het herstel, de aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapselementen.

Bij het invullen van hun taken zoeken de regionale landschappen naar optimale afstemming en synergiën met andere actoren, in het bijzonder met de bosgroepen, vermeld in artikel 54bis van dit decreet.

§2. Een regionaal landschap is een duurzaam samenwerkingsverband tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren en heeft het statuut van private rechtspersoonlijkheid, onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

§3. De provincies zijn bevoegd voor de erkenning, subsidiëring en opvolging van de regionale landschappen.

§4. Naast financiële middelen kunnen de provincies ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen.”

Art. 52.

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013, wordt een artikel 54bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 54bis. §1. Een bosgroep responsabiliseert en stimuleert in hoofdzaak de beheerders van terreinen met het oog op het duurzaam invullen van de ecologische, de economische en/of de sociale functie via het geïntegreerd beheer in uitvoering van het decreet. De bosgroep beoogt ook het coördineren van beheeractiviteiten, een basisdienstverlening ten aanzien van het beheer en de opmaak van gezamenlijke beheerplannen.

Bij het invullen van hun taken zoeken de bosgroepen naar optimale afstemming en synergiën met andere actoren, in het bijzonder met de regionale landschappen.

§2. Een bosgroep is een duurzaam samenwerkingsverband tussen terreinbeheerders. Alle terreinbeheerders kunnen toetreden tot en gebruik maken van de diensten van een bosgroep. Een bosgroep heeft het statuut van private rechtspersoonlijkheid, onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

§3. De provincies zijn bevoegd voor de erkenning, subsidiëring en opvolging van de bosgroepen.

§4. Naast financiële middelen kunnen de provincies ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen.”

Volgens de Memorie van toelichting over het natuurdecreet:

Algemeen

De wijzigingen met betrekking tot regionale landschappen en bosgroepen zijn gebaseerd op de principes van de interne staatshervorming. Er wordt een decreetale rechtsgrond voorzien voor de provinciale taakstelling. Hiermee komt het ontwerp tegemoet aan artikel 219 van het Provinciedecreet dat bepaalt dat provincies enkel kunnen deelnemen in, zich laten vertegenwoordigen in of personeel, financiële middelen of infrastructuur of andere activa ter beschikking kunnen stellen aan rechtspersonen die voldoen aan de voorschriften van titel VII van het Provinciedecreet ofwel indien er voor de oprichting, deelname of vertegenwoordiging een andere decreetale of wettelijke rechtsgrond bestaat.

In het voorliggende decreet wordt een minimale kapstok voorzien voor de erkenning, subsidiëring en opvolging van de regionale landschappen en van de bosgroepen.

Art 51 – wijziging van het artikel 54

In uitvoering van het Witboek – Interne Staatshervorming (doorbraak 64) worden de provincies, binnen hun provincie, bevoegd voor de erkenning, subsidiëring en opvolging met betrekking tot de regionale landschappen. In dit artikel wordt tevens beschreven welke taken een regionaal landschap kan uitvoeren en er wordt bepaald dat afstemming en synergie met andere actoren moeten worden opgezocht.

In de eerste paragraaf wordt de opdracht van een regionaal landschap bepaald. De basisdoelstelling van een regionaal landschap, die zich situeert op het vlak van draagvlakverbreding, blijft behouden. Ook initiatieven voor terreinacties zijn mogelijk, voor zover deze initiatieven voortvloeien uit de basistaakstelling, in samenwerking met actoren, of voor zover ze complementair zijn met andere initiatieven. Het eventueel zelf uitvoeren van natuurbeheer op terrein is evenwel beperkt tot het herstel, de aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapsele-

menten. Binnen hun taakstelling kunnen de regionale landschappen ook coördinatieopdrachten opnemen.

© Valérie Vandenabeele

De projectwerking gericht op terreinrealisaties, zoals deze van de bedrijfsplaner en de landschapsanimator, zijn een belangrijk onderdeel van de werking van een regionaal landschap. Het is de bedoeling dat deze taken, binnen de doelstellingen van het decreet, voortgezet worden.

In het tweede lid van deze paragraaf wordt een koppeling gemaakt met het instrument bosgroepen, vermeld in het artikel 54bis van het decreet, om enerzijds de eigenheid en de complementariteit van beide te onderstrepen, en anderzijds het uitgangspunt van het Witboek Interne Staatshervorming te benadrukken: het realiseren van efficiëntiewinsten.

In de tweede paragraaf wordt bepaald dat een regionaal landschap een duurzaam samenwerkingsverband is tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren. In het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 over ➔

© Gert Bogaerts

de regionale landschappen, dat opgeheven zal worden na het van kracht worden van dit artikel van het voorliggende decreet, is vastgelegd dat een regionaal landschap zich moet richten tot de volgende doelgroepen: provincies en gemeenten, de milieu- en natuurverenigingen, de landbouworganisaties, de organisaties ter bevordering van recreatie en toerisme en de wildbeheereenheden. In de praktijk werken de regionale landschappen ook samen met andere actoren in het buitengebied zoals de bosgroepen, de polders en wateringen, de hengelaarsverenigingen en de verenigingen van private beheerders. Ook met particulieren wordt samengewerkt in het kader van de draagvlakverbreding voor natuur en landschap. Regionale landschappen zullen, binnen de doelstellingen van het decreet, deze brede samenwerking verderzetten, en om die reden bevat deze tweede paragraaf een dergelijke ruime beschrijving.

In functie van het behoud van de eigenheid en de bestuurlijke onafhankelijkheid van de regionale landschappen wordt het vzw-statuuut als organisatievorm verankerd.

Deze paragraaf geeft aan de provincies, binnen hun provincie, de verantwoordelijkheid, zoals voorzien in het Witboek – Interne Staatshervorming (doorbraak 64). Deze bevoegdheid omvat alle aspecten met betrekking tot de regionale landschappen, wat betreft zowel het erkennen, het subsidiëren, het evalueren als het aansturen ervan.

Het mandaat laat ook toe provinciegrensoverschrijdende regionale landschappen op te richten en te erkennen. Voor provinciegrensoverschrijdende regionale landschappen kunnen de betrokken provinciebesturen onderling afspreken hoe de taken uitgevoerd of verdeeld worden.

De provincies zorgen in elk geval ervoor dat er een voldoende uniformiteit blijft bestaan, inhoudelijk en organisatorisch, tussen alle regionale landschappen in Vlaanderen.

Met de vierde paragraaf wordt tegemoet gekomen aan artikel 219 van het Provinciedecreet en krijgen de provincies de mogelijkheid om de operationele werking van regionale landschappen in hun structuren te verankeren.

Art. 52 – het nieuw in te voegen artikel 54bis

In uitvoering van het Witboek – Interne Staatshervorming (doorbraak 64) worden de provincies, binnen hun provincie, bevoegd voor erkenning, subsidiëring en opvolging m.b.t. de bosgroepen. In dit artikel wordt tevens beschreven welke taken een bosgroep kan uitvoeren en er wordt bepaald dat afstemming en synergie met andere actoren moet worden opgezocht.

In de eerste paragraaf wordt de opdracht van een bosgroep gedefinieerd. Deze opdracht omvat een beknopte actualisatie van de huidige twaalf basisdoelen van een bosgroep, zodat de huidige basisdienstverlening verzekerd blijft, en stemt de toekomstige werking van een bosgroep af op het concept van het geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud, zoals bepaald in het eveneens door dit decreet nieuw ingevoegde hoofdstuk IIIbis, door te voorzien in een verwijzing naar de ecologische, de economische en de sociale functie.

Een belangrijke opdracht van een bosgroep ligt in het faciliteren van de opmaak van natuurbeheerplannen. Een bosgroep treedt niet in de plaats van de beheerder van het terrein maar legt eerder de nadruk op het responsabiliseren en stimuleren. De beheervrijheid van de beheerder staat in de samenwerking altijd centraal. Een bosgroep kan zelf beheerwerken realiseren die niet op economisch rendement zijn gericht.

In het tweede lid van deze paragraaf wordt een koppeling gemaakt met het instrument regionale landschappen om enerzijds de eigenheid en de complementariteit van beide te onderstrepen en anderzijds het uitgangspunt van het Witboek, het realiseren van efficiëntiewinsten, te benadrukken.

“Voor het aanspreekpunt van alle bosgroepen zoals bedoeld in doorbraak 64 van het witboek – interne staatshervorming – wordt een structurele overeenkomst inzake de ondersteuning van dat aanspreekpunt door of op voorstel van het ANB afgesloten.”

In de tweede paragraaf wordt bepaald dat de basiswerking van de bosgroepen zich niet langer per definitie hoeft te beperken tot de bosbeheerders. In de toekomst bestaat de mogelijkheid de werking van een bosgroep te verbreden tot alle beheerders van een terrein.

Ook openbare beheerders van natuurterreinen kunnen toetreden tot een bosgroep met de bedoeling grotere beheercomplexen te vormen. Preferentieel richt de werking van een bosgroep zich evenwel tot de private beheerder.

Voor het aanspreekpunt van alle bosgroepen zoals bedoeld in doorbraak 64 van het witboek – interne staatshervorming – wordt een structurele overeenkomst inzake de ondersteuning van dat aanspreekpunt door of op voorstel van het ANB afgesloten.

In functie van het behoud van de eigenheid en de bestuurlijke onafhankelijkheid van de bosgroepen wordt het vzw statuut als organisatievorm verankerd.

De derde paragraaf geeft aan de provincies, binnen hun provincie, de verantwoordelijkheid zoals voorzien in het Witboek – Interne Staatshervorming (doorbraak 64). Deze bevoegdheid omvat alle aspecten m.b.t. de bosgroepen zowel het erkennen, het subsidiëren, het evalueren als het aansturen ervan.

De provincies zorgen in elk geval ervoor dat er een voldoende uniformiteit blijft bestaan, inhoudelijk en organisatorisch, tussen alle bosgroepen in Vlaanderen. De provincies waken erover dat de huidige gebiedsdekkende werking van het instrument behouden blijft.

In de vierde paragraaf wordt tegemoet gekomen aan artikel 219 van het Provinciedecreet en krijgen de provincies de mogelijkheid om de operationele werking van bosgroepen in hun structuren te verankeren.

Doorbraak 64 van de interne staatshervorming bepaalt over bosgroepen en regionale landschappen:

Zowel bosgroepen als regionale landschappen zijn waardevolle samenwerkingsverbanden binnen het natuur-, bos- en landschapsbeleid in de ruime zin en in het bijzonder voor de vermaatschappelijking daarvan (duurzame recreatie, draagvlak, sensibilisering, duurzame houtproductie...). Deze intermediaire structuren dienen verder door de overheid ondersteund te worden, zonder zelf deel te gaan uitmaken van de overheid.

Bosgroepen worden voor erkenning, subsidiëring en opvolging onder de bevoegdheid van de provincies gebracht. Wel wil de Vlaamse overheid nog een stuk kunnen blijven sturen op bepaalde taken in bepaalde gebieden. Meer bepaald wil Vlaanderen:

- dat er één voldoende sterk aanspreekpunt blijft voor alle bosgroepen (de koepel van de bosgroepen),
- dat er een zekere 'uniformiteit' blijft in de werking van de verschillende bosgroepen,
- dat er ook inhoudelijke accenten kunnen gelegd worden zoals:
 - de instandhoudingdoelstellingen (bosgroepen spelen hier een grote rol bij het motiveren van de kleine privé-eigenaars om hun beheer af te stemmen op de IHD),
 - het afstemmen van instrumenten voor privé-eigenaars (bosgroepen zijn op dit moment het aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid voor de afstemming van bosbeheerplannen, kapmachtigingen en andere instrumenten ter beschikking van de privé eigenaar) en
 - voldoende contact tussen ANB en de bosgroepcoördinator in functie van de toepassing van de gewestelijke instrumenten voor het bosbeleid.

Regionale landschappen worden voor erkenning, subsidiëring en opvolging, onder de bevoegdheid van de provincies gebracht, er mee rekening houdend:

- dat er een provinciegrensoverschrijdend regionaal landschap bestaat,
- dat het verband met het landschapsdecreet voor ogen wordt gehouden,
- dat de focus ligt op de samenwerking met en tussen de partners,
- indien gelegen binnen het werkingsgebied van een regionaal landschap wordt de maatschappelijke vertaling van de IHD's ingepast in de ruimere regionale doelen (recreatief medegebruik, streekontwikkeling, ...) van het regionaal landschap,
- dat er één voldoende sterk aanspreekpunt blijft voor alle regionale landschappen,
- dat er een zekere 'uniformiteit' blijft in de werking van de verschillende regionale landschappen,
- dat er voldoende contact is tussen de Vlaamse administratie onroerend erfgoed en het regionaal landschap.

Het beheer en de inrichting van natuur en bos wordt effectiever en efficiënter gemaakt waarbij de focus de komende jaren komt te liggen op de realisatie van de IHD's.

De Vlaamse overheid richt zich in uitvoering daarvan vooral op grotere, aaneengesloten gebieden (voornamelijk SBZ-gebieden) in samenwerking met een aantal actoren. In de andere gebieden kan de provincie een regierol op zich nemen, waarbij een duidelijke rol voor gemeenten, terreinbeherende verenigingen en andere private actoren wordt weggelegd.

AGRILAND

U bent als eigenaar op zoek naar een aantrekkelijke, klare, transparante en vooral begrijpbare formule voor landbouw op uw gronden? Dan is Agriland NV voor u de beste partner.

Ons doel is niet uitsluitend een financiële optimalisatie te verzekeren, maar ook de band tussen de eigenaar, zijn land en de landbouwwereld te onderhouden. We ondersteunen de vergroening, de lokale werkgelegenheid en vertegenwoordigen u bij de overheid. Kortom, een duurzame en maatschappelijk verantwoorde landbouw.

De beste zorg voor uw grond krijgt u van Agriland NV. Meer info op www.agriland.be

Het 7de FFA - De uitdaging van een duurzaam platteland

> Robert de Graeff, European Landowners Organization

"Hij die twee maïsaren of twee graspieten kan laten groeien op een plaats waar er voorheen slechts één groeide, doet meer essentieel goed voor zijn vaderland, dan alle politici tezamen." Met dit citaat van Jonathan Swift opende voormalig Eurocommissaris voor de Landbouw Franz Fischler het jaarlijkse Forum for the Future of Agriculture (FFA). Het Forum, reeds in haar 7e jaargang, is uitgegroeid tot een van de grootste en belangrijkste evenementen op de Brusselse landbouw- en natuurkalender. Het vaste thema van het FFA blijft de garantie van zowel voedsel- als milieuzekerheid, maar dit jaar stonden duurzaam landgebruik, investeringen in het boerenbedrijf, en het handelsverdrag met Amerika centraal.

Alhoewel het FFA zelf op dinsdag 1 april plaatsvond, startten de activiteiten al de dag ervoor met twee workshops. De eerste werd georganiseerd door de European Crop Protection Association (ECPA) waarin het toepassen van de nieuwste technologie en het communiceren met een Europees publiek over de noodzaak van gewasbescherming centraal stonden. Gedurende deze eerste workshop

liet Engelsman Alistair Leake van de Game & Wildlife Conservation Trust duidelijk zien dat het herstellen van wilde vogelpopulaties goed te verenigen is met intensieve landbouw, voornamelijk door in de veldmarges goede zaadmengsels van wilde bloemen en jonge bomen aan de planten. In de tweede workshop, die georganiseerd werd door de RISE Foundation, lichtten zij hun academisch onderzoek naar de duurzame intensivering (sustainable intensification) van de landbouw toe. Uit het literatuuronderzoek bleken er al meer dan 190 indicatoren voor intensivering, en meer dan 500 voor duurzaamheid in de landbouw; duidelijk teveel om een goede en begrijpbare definitie van duurzame intensivering te vinden.

Met de huur van bijna het volledige Square Brussels Meeting Center voor de meer dan 1.600 registraties, de aanwezigheid van 2 huidige en 1 voormalige eurocommissarissen, 1 Afrikaanse minister van landbouw en het voormalig hoofd van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), en een jaar lang voorbereiding, begon het 7e FFA met hoge verwachtingen.

Zoals gebruikelijk werd het forum geopend door Franz Fischler, die het aanwezige publiek aanspoorde om een "tweede ontkoppeling" te veroorzaken; het losmaken van de schakel tussen meer 'inputs' zoals kunstmest en water en 'outputs' zoals verdere productie in de landbouw. De voormalig Eurocommissaris maakte zich sterk voor het gebruik van "meer kennis per hectare" en het verminderen van verlies van productie door onjuist gebruik van 'inputs'. Verder maakte hij zich ook zorgen over de nieuwe vergroeningsmaatregelen binnen het Globaal Landbouwbeleid, die volgens hem niet genoeg verschil zouden maken voor het Europese milieu en de biodiversiteit.

Pascal Lamy, voormalig hoofd van de WTO (World Trade Organization), verkende als openingsspreker de koppeling tussen de wereldhandel en de toekomst van de landbouw. Sinds decennia van prijsverlaging in de landbouw zijn de prijzen nu weer (hard) aan het stijgen. Volgens Lamy had dit twee hoofdoorzaken: de groei van China en de mogelijkheden van de landbouw in Afrika, alhoewel deze laatste vaak nog gerealiseerd moet worden. Bovenal zal het voor een

Volle zaal gedurende het FFA in The Square, Brussel, © FFA 2014

groeijende globale middenklasse van ongeveer 5 miljard wereldburgers rond 2050 zeer veel verschil maken, onder andere door een veel hogere vleesconsumptie.

"Er kan geen duurzaam landbeheer zijn in de EU als we het leven onder onze voeten niet beschermen." Met deze woorden zette Eurocommissaris voor het Milieu, **Janez Potočnik** scherp in op een nieuw Europees instrument voor bodemkwaliteit, nadat de EU-richtlijn voor bodem eerder dit jaar definitief van de tekentafel werd gehaald. De Commissaris pleitte voor een sterke Europese aanpak van bodemproblematiek, waarbij hij aangaf dat een landbouwareaal ter grootte van Cyprus elke tien jaar verdween in Europa. Hij werd hierin tegengesproken door **Michael zu Salm-Salm**, voorzitter van de Duitse bond van landeigenaren, die stelde dat het onpraktisch was om voor zoveel verschillende bodemsoorten een Europese oplossing te vinden. Met publiek applaus stelde hij voor dat deze problematiek aan regio's en gemeentes overgelaten moet worden.

Hoofdspreker van de dag was **Oliver de Schutter**, speciaal VN-rapporteur voor het Recht op Voedsel, die aangaf dat het tijd was om te stoppen met het idee dat "voedselrijke regio's de voedselarme moeten ondersteunen". Hij stelde voor dat men zich daarentegen moest concentreren op het opbouwen van familieboerderijen in ontwikkelingslanden, zodat het platteland zich daar ook goed kan ontwikkelen. Verder gaf hij aan sterk

te geloven in 'agro-ecologie', het herontdekken van de verbindingen tussen natuur en landbouw zoals goed watergebruik en biologische controle van ongedierte en gewasziekten.

Voor het eerst bij het FFA werd het publiek na deze eerste sessie opgebroken in drie verschillende 'break-outsessies', waarin er een keuze was tussen praktische en theoretische aanpak van duurzame intensivering in Europa en het perspectief op dit kader buiten Europa. In break-outsessie 3 gaf Zambiaans minister voor landbouw, **Robert Sichinga**, aan dat zij het probleem van een "exodus van het platteland" ook kennen in Afrika, en dat men zich ook daar zorgen maakt over waar de volgende generatie boeren vandaan moet komen. Binnen de Europese context was er nog enige twijfel over de 'duurzame intensivering', waarbij verschillende sprekers hun twijfel uitten over de toepassing, gezien "de Europese landbouw al de meest intensieve ter wereld is", aldus Prof. **Allan Buckwell**.

Voor de tweede sessie, het verhogen van investering en competitie in het boerenbedrijf, kwamen de deelnemers weer bij elkaar om onder andere te horen van de Rus **Mikhail Orlov**, die met zijn bedrijf investeert in de Russische en Afrikaanse landbouw en vele hectaren onder beheer heeft. Dhr. Orlov kwam met een enthousiast pleidooi voor het kijken naar de winst- en verliesrekening van het boeren en herkenning dat investeren in landbouw een langetermijnsstrategie is. **Pierre-Olivier Drege**,

directeur-generaal van de Franse graan-telers, benadrukte dat een hernieuwde investering in infrastructuur cruciaal zal zijn voor een competitief boerenbedrijf.

Het laatste panel van de dag sprak over het EU-VS handelsverdrag, de TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership). In een zeer levendig panelgesprek met zowel Amerikaanse als Europese deelnemers waren de verschillen op landbouwgebied duidelijk aanwezig; ggo's (genetisch gemodificeerde organismen), hormoongebruik in dieren en de Europese bescherming van regionale producten door labels zullen moeilijke punten zijn in de onderhandeling. Tevens was er een stevig pleidooi om de hoogste standaarden van voedsel- en milieuveiligheid aan te nemen gedurende de onderhandeling, en niet de laagste gedeelde noemer.

Het slotwoord van het congres kwam zoals altijd van Franz Fischler, die "het omgaan met complexiteit" als de grootste uitdaging van de 21ste eeuw zag. Gestrekt door een dag van intense discussie en nieuwe perspectieven gaf het FFA genoeg materiaal mee om de Brusselse agenda te blijven bepalen.

Voor video's en interviews kijk op www.forumforagriculture.com

F. Fischler, Voormalig Eurocommissaris Landbouw, © FFA 2014

De eerste sessie. V.l.n.r.: J. Voegelé, M. zu Salm-Salm, I. Schops, S. Sackur, B. Young, en J. Potočnik, © FFA 2014

Zoekertjes

Wilt u iets kenbaar maken, verkopen, zoeken, een evenement meedelen enz.? Gebruik dan een zoekertje in ons tijdschrift.

Ledentarief: €25 per publicatie (150 karakters) met mogelijkheid van €5 per extra groep van 30 karakters.

Voor externen en commercieel gebruik: €50 per publicatie (150 karakters) met mogelijkheid van €10 per extra groep van 30 karakters.

Zoekertje 1:

Scouts zoekt kampplaats: Een locatie voor een 50-tal jonge scouts tussen 8 en 12 jaar. Een loods of stal om ze droog te laten slapen, en een speelweide om zich te kunnen uitleven. Van 10 tot 27 juli 2014. Mail naar sg@landelijkvlaanderen.be.

Zoekertje 2:

Brandhout te koop: Zowel op voet als gedroogd brandhout te koop. Regio Malle. Interesse? estate@heihuyzen.be

Zoekertje 3:

Uw advertentie in de Landeigenaar?

Wilt u ook adverteren in de Landeigenaar? Dit kan. Meer informatie vindt u op www.landelijkvlaanderen.be/sponsoring

Contacteer ons via sg@landelijkvlaanderen.be indien u vragen heeft.

Ledenoproep: locatie voor activiteiten, meetings en events gezocht

Landelijk Vlaanderen is op zoek naar geschikte locaties om regionaal en provinciaal te vergaderen, om meetings of events te organiseren of om kleine bijeenkomsten te houden. Daarom vragen we aan onze leden die hiertoe ruimte of mogelijkheden hebben onderstaande vragenlijst te beantwoorden en te mailen naar: events@landelijkvlaanderen.be (mag ook per post).

Naam van de zaal/het domein/landgoed + adres:

Voor hoeveel personen heeft u plaats:

Welke voorzieningen zijn er (scherm + beamer, drank, parking, sanitair, vestiaire):

Hoeveel bedraagt de huurprijs van uw zaal:

De nieuwsraad: voor activiteiten, actuele thema's en ledeninfo

Het actualiseren van uw contactgegevens geeft ons de mogelijkheid om u vlugger, gericht en beter te begeleiden en te informeren. Het opgeven van uw e-mailadres maakt u vlugger en gemakkelijker bereikbaar door het verzenden van nieuwsbrieven met belangrijke informatie. U kan zich steeds inschrijven op onze nieuwsbrief door het formulier in te vullen op <http://eepurk.com/N0hXb>.

Volg ons ook via de sociale media, de website, facebook en twitter

facebook

www.facebook.com/landelijkvlaanderen

twitter

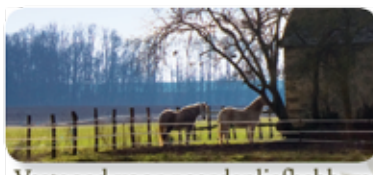
twitter.com/LandelijkVla

Landelijk VASTGOED ANDERS BEKEKEN

Agrarisch vastgoed

Vastgoed voor paardenliefhebbers

Landelijk wonen

elbeko

“Bouwen is te belangrijk om
het niet met elbeko te doen”

Paul **Schauwvlieghe**

Elbeko realiseert bouwprojecten als algemene aannemer en ontwikkelaar

We hebben alle expertise en creativiteit in huis om uw bouwproject vanaf de aankoop van de grond in goede banen te leiden. Samen met de bouwheer wordt een geschikte architect geselecteerd waarna we als team het concept, de gevels, het interieur en de techniek optimaliseren tot een harmonieus project.

Elbeko is een geïntegreerde onderneming met eigen studiedienst en interieurarchitecten, ruwbouwploegen en projectleiding, om u in het grootste comfort voor- tijdens- en na de bouwwerken te begeleiden.

Contacteer ons voor een vrijblijvend en ontspannen gesprek over uw bouw wensen.

elbeko.be

VOOR MEER INFORMATIE
T 052 45 95 40 INFO@ELBEKO.BE

Activiteiten van eigenaarsvereniging De Zwarte Specht te Oud-Turnhout

> Auteurs : Gust Sels & Dirk Van Troy, De Zwarte Specht

Als belangenvereniging voor private eigenaars is de kerngroep van De Zwarte Specht (DZS) op een breed vlak actief om beleidsmensen te informeren over de bezorgdheden van eigenaars. Naar het proces van besluitvorming toe willen we hen overtuigen dat aan rechtmatige belangen van eigenaars niet achteloos mag voorbijgegaan worden. De landshapsinrichting en de RUP's zijn voor een goed deel ook een gemeentelijke aangelegenheid en dus nemen we ook alle kansen te baat om de partijen van meerderheid en oppositie te bespelen vanuit de visie van eigenaars. Niet altijd hebben plaatselijke mandatarissen een voldoende gedifferentieerde kijk op de consequenties van de plannen van landshapsinrichting voor de eigenaars. Ze zijn zelf nauwelijks op de hoogte van de gangbare ontwikkelingen en van de complexiteit van lopende procedures.

Het lijkt ons van groot belang om ook plaatselijke mandatarissen te confronteren met de realiteit en de gevoeligheden van eigenaars. Dus grepen we onlangs ook met beide handen de gelegenheid

"In het kader van de toekomstige managementplannen neemt het privaat natuurbeheer een belangrijke plaats in."

om leden van de plaatselijke CD&V-afdeling en volksvertegenwoordiger Griet Smaers te gidsen door een privaat gedeelte van Landschap De Liereman.

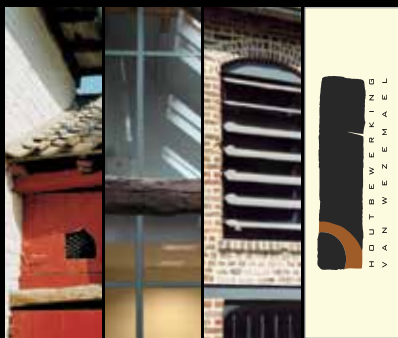
De groep bleek na afloop van de wandeling zeer tevreden en de wandelaars gingen naar huis met een meer genuanceerde kijk op de problematiek. We hopen dat ze wáár ze kunnen op het vlak van de besluitvorming ook daadwerkelijk rekening zullen houden met aspecten van privaat natuurbeheer en de ruimere problematiek rond Landschap De Liereman.

In het kader van de toekomstige managementplannen neemt het privaat natuurbeheer een belangrijke plaats in. Als DZS willen we dit privaat natuurbeheer dan ook promoten onder onze leden. Als voorbereiding op een mogelijk eerste privaat natuurinrichtingsproject

in Landschap De Liereman is een lid van de kerngroep aanwezig geweest op een terreinvisite om de praktische uitvoering te aanschouwen van een ecologische vijveromvorming. De organisatie was in handen van Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete en Regionaal Landschap Lage Kempen.

Op vraag van Landelijk Vlaanderen en DZS heeft de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) begin februari een workshop ingericht voor de private eigenaars. Er werden een 3-tal avonden voorzien waar natuureigenaars in kleine groepjes individueel aan het woord konden komen. Een 130-tal eigenaars was over de 3 avonden aanwezig. Een pluim voor de organisatie, die in handen was van VLM. Het zou mooi zijn mocht er in de nabije toekomst ook nog een eigenaarsstudie komen voor Landschap De Liereman, naar analogie met de landbouwstudie.

algemene aannemingen
VAN WEZEMAE
n.v.

woestijnstraat 25 | b-2880 bornem
t.03 889 25 40 | f.03 889 91 02
www.bouwbedrijfvanwezemael.be

25 jaar
gebouwd
op solide
funderingen

webcast
streaming
video services

Contact:

Emmanuel De Groef
Tel: +32 2 709 10 50
manu.de.groef@telemak.com
www.telemak.com

U verkoopt grond? Danneels zoekt er!

Wij zijn voortdurend op zoek naar bouw- en verkavelbare gronden in Vlaanderen

- ✓ Verkavelbare gronden gelegen in woonzone en/of woonuitbreidingsgebieden
- ✓ Herbestemmingsgronden in de kern van de gemeente
- ✓ Gronden voor commerciële doeleinden (oppervlakte min. 3.000 m²)

050/47 10 10 immobrugge@danneels.be WWW.DANNEELS.BE

LANDELIJK WONEN
VERKOOP AGRARISCH VASTGOED

- > De gespecialiseerde makelaar mbt hoeves en gronden in buitengebied.
- > Deskundige begeleiding bij verkoop van uw hoeve of aankoop van uw droomlocatie.

Op zoek of te koop, contacteer ons: DANNY DE PAUW 0475 55 58 34
JO MULLIE 0477 52 57 82

A | G | R | O
V A S T G O E D bvba

www.agrovastgoed.be

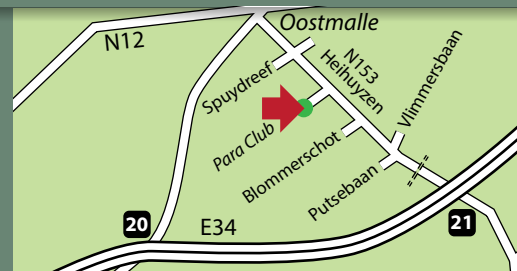
Landelijk Vlaanderen - Algemene Ledenvergadering - 10 juni 2014

Marleen Evenepoel

Kasteel de Renesse

Locatie voorprogramma

Adres: Kasteel de Renesse in Oostmalle – Lierselei 30, 2390 Malle – <http://www.domeinderenese.be>

Voorprogramma

14 - 16 uur: Begeleide wandeling in het Domein Heihuyzen over Quick Win Bananenven

Adres: Parking vliegveld (Aero Para Club der Kempen) - Heihuyzen, 2390 Oostmalle (Zie plan)

(Wij raden aangepast schoeisel aan voor zandige ondergrond.)

Algemene Ledenvergadering

16.15 uur: ontvangst

16.30 uur: voordracht over het nieuwe Natuurdecreet, door *Mevrouw Marleen Evenepoel* (administrateur-generaal van het Agentschap voor Natuur en Bos)

16.45 uur: debat* rond het *Politiek Memorandum van Landelijk Vlaanderen* over o.a.:

- Nieuw natuurbeleid
- Pachtproblematiek
- Nieuw erfgoedbeleid

18.30 uur: pauze

18.45 uur: voordracht over en voor de nieuwe generatie landeigenaars: Wie begunstigt u, uw naasten of de fiscus?, door Optima

19.30 uur: receptie

* **Panel:** Marleen Evenepoel (Agentschap Natuur en Bos), Peter Bruggen (Boerenbond), Ghislain d'Ursel (Historische Woonsteden), Jan Spaas (Bosgroepen), Jan Bouckaert (Stibbe), Hans-Kristof Carême (Luybaers - Derde - De Doncker & Carême Advocaten), Guido Mullier (Landelijk Vlaanderen), Alan Philips (Eigenaar), Martin de Cock (Agriland), Geert Bruynseels (Dienstencentrum voor Bosbouw)

Antwoordkaart

Gelieve te antwoorden voor 1 juni 2014 aan

Landelijk Vlaanderen vzw - Lambermontlaan 410 - 1030 Brussel

E-mail: events@landelijkvlaanderen.be - Web: www.landelijkvlaanderen.be - Facebook: www.facebook.com/landelijkvlaanderen

Opgelet: het aantal plaatsen is beperkt tot 100 aanwezigen.

Naam & Voornaam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Gemeente: _____

Tel.: _____

E-mail: _____

Lid Landelijk Vlaanderen:

☐ ja

☐ nee

Zal aanwezig zijn op:

☐ wandeling

☐ Algemene ledenvergadering